

Verneområdestyret
for Lyngsalpan
landskapsvernområde

Møteinnkalling

Utvalg: Lyngsalpan verneområdestyre

Møtested: , Lyngskroa, Oteren

Dato: 03.12.2024

Tidspunkt: 12:30

Eventuelt forfall må meldes snarest til nasjonalparkforvalter. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Styremøtet avholdes kl. 12:00 - 14:00. Møte med kommuneadministrasjonen i eierkommunene 14:00 - 16:00, middag 16:00 - 17.00 og møte med rådgivende utvalg fra kl. 17:00

Vel møtt :)

Saksliste

Utvalgs-saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv-saksnr
	Styresak		
ST 20/24	Godkjenning av innkalling og saksliste styremøte 3. desember 2024		2023/10518
ST 21/24	Godkjenning av protokoll etter styremøte 27. august 2024		2023/10518
ST 22/24	Møteplan 2025		2024/10950
ST 23/24	2025 er friluftslivets år		2024/10952
ST 24/24	Kvensk navn på Lyngsalpan landskapsvernområde/Ittugáissáid suodjemeahcci		2024/8774
ST 25/24	Søknad om dispensasjon til utsetting av installasjoner i Steindalen i forbindelse med forskning		2024/10582
ST 26/24	Drift av Lyngsalpan verneområdestyre 2025 - innmelding av behov for midler		2024/11536
ST 27/24	Tiltak 2025 - innmelding av behov for midler og bestilling av SNO-ressurser i naturoppdrag, Lyngsalpan verneområdestyre		2024/11203
ST 28/24	Eventuelt på styremøte 3. desember 2024		2023/10518
	Delegert sak		
DS 15/24	Innvilget dispensasjon til bruk av ATV til frakt av utstyr for funksjonshemmet elev i forbindelse med skoletur, Lenangen skole - Lyngsalpan landskapsvernområde		2024/8529
DS 16/24	Drone permit request for sunday 8th-wednesday 11th		2024/8938
DS 17/24	Innvilget søknad om dispensasjon til bruk av drone i nærheten av Steindalsbreen i uke 37		2024/8958
DS 18/24	Innvilget - Lyngsalpan landskapsvernområde - særskilt tillatelse til droneflyging over Blåisvannet - Lyngen kommune - Polarnatt Media AS		2024/9270
DS 19/24	Innvilget dispensasjon til motorferdsel - Lyngsalpan landskapsvernområde - kraftlagets ferdsel med helikopter for feilretting i strømnettet - Frost Kraftentreprenør		2024/10823
DS 20/24	Søknad om dispensasjon for skuterkjøring i Lyngsalpan landskapsvernområde - bruk av snøskuter til øvelse og beredskapsløyper - Lyngen røde kors		2024/11230
DS 21/24	Innvilget dispensasjon - bruk av drone til filming - Lyngsalpan landskapsvernområde		2024/10590

Arkivsaksnr: 2023/10518-23

Saksbehandler: Oddrun Merete
Skjemstad

Dato: 04.11.2024

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Lyngsalpan verneområdestyre	20/24	03.12.2024

Godkjenning av innkalling og saksliste styremøte 3. desember 2024

Forvalters innstilling

Innkalling og saksliste godkjennes

Saksopplysninger

Møtet er i tråd med verneområdestyrets møteplan. Sakspapirer sendes senest 1 uke i forkant av styremøtet.

Vurdering

Arkivsaksnr: 2023/10518-24

Saksbehandler: Oddrun Merete
Skjemstad

Dato: 04.11.2024

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Lyngsalpan verneområdestyre	21/24	03.12.2024

Godkjenning av protokoll etter styremøte 27. august 2024

Vedlegg:

- 1 Møteprotokoll styremøte 27. august 2024

Forvalters innstilling

Møteprotokoll etter styremøte 27. august 2024 vedtas

Saksopplysninger

Møteprotollen ble sendt til styremedlemmene etter styremøte og det kom ingen bemerkninger til forslag til protokoll.

Vurdering

Møteprotokoll

Utvalg: Lyngsalpan verneområdestyre

Møtested: Styremøte under befaring i eget område Fastdalen og Russedalen,

Dato: 27.08.2024

Tidspunkt: 09:30 - 10:30

Følgende faste medlemmer møtte:

Navn	Funksjon	Representerer
Nils Einar Samuelsen	Leder	Troms og Finnmark fylkeskommune
Berit Kristine Utsi	Nestleder	Sametinget - Sámediggi
Jill Fagerli	Medlem	Storfjord kommune - Omasvuona suohkan – Omasvuonon kunta
Irene Dahl	Medlem	Tromsø kommune
Kenneth Hansen	Medlem	Balsfjord kommune
Johan Ailo H. Gaup	Medlem	Sametinget - Sámediggi

Følgende medlemmer hadde meldt forfall:

Navn	Funksjon	Representerer
Johannes Grønvoll	Medlem	Lyngen kommune

Følgende varamedlemmer møtte:

Navn	Møtte for	Representerer
------	-----------	---------------

Merknader:

Øvrige frammøtte:

Navn

Oddrun Merete Skjemstad

Stine Emilie Alfonsdatter Nøding

Underskrift:

Vi bekrefter med underskriftene våre at det som er ført på de sidene vi har signert i møteboka, er i samsvar med det som ble vedtatt på møtet.

Saksliste

Utvalgs-saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv-saksnr
	Styresak		
ST 16/24	Godkjenning av innkalling og saksliste til styremøte 26. august 2024		2023/10518
ST 17/24	Godkjenning av protokoll etter styremøte, lørdag 8. juni		2023/10518
ST 18/24	Besøkssenter Lyngsalpan - muligheter og eventuell fremdriftsplan		2021/8299
ST 19/24	Eventuelt til styremøte 26. august 2024		2023/10518
	Delegert sak		
DS 11/24	Innvilget ny søknad om dispensasjon - Lyngsalpan landskapsvernområde - Storfjord - bruk av ATV i forbindelse med opprydding av havarert bru i Langdalen - Vestre Storfjord lysløypelag		2023/7908
DS 12/24	Søknad - Lyngsalpan landskapsvernområde - dispensasjon til bruk av drone i landbruket - Jægervatnet - Russelv sankelag		2024/6860
DS 13/24	Innvilget dispensasjon til å benytte saltoppløsning eller rhodamin for å utføre vannføringsmålinger i Steindalen		2024/8056
DS 14/24	Innvilget - Lyngsalpan landskapsvernområde - Steindalen - dispensasjon til bruk av drone for overvåking og forskning på isens tilbaketrekning		2024/8258

ST 16/24 Godkjenning av innkalling og saksliste til styremøte 26. august 2024 **Godkjenning av innkalling og saksliste til styremøte 26. august 2024**

Saksprotokoll i Lyngsalpan verneområdestyre - 26.08.2024

Behandling

Enstemmig

Vedtak

Innkalling og saksliste godkjennes.

Forvalters innstilling

Innkalling og saksliste godkjennes.

ST 17/24 Godkjenning av protokoll etter styremøte, lørdag 8. juni Godkjenning av protokoll etter styremøte, lørdag 8. juni

Saksprotokoll i Lyngsalpan verneområdestyre - 26.08.2024

Behandling

Enstemmig

Vedtak

Protokoll etter styremøte 8. juni 2024 vedtas

Forvalters innstilling

Protokoll etter styremøte 8. juni 2024 vedtas

ST 18/24 Besøkssenter Lyngsalpan - muligheter og eventuell fremdriftsplan Besøkssenter Lyngsalpan - muligheter og eventuell fremdriftsplan

Saksprotokoll i Lyngsalpan verneområdestyre - 26.08.2024

Behandling

Dette med besøkssenter ble diskutert i møtet, og følgende forslag til tillegg til forvalters innstilling ble fremmet:

Forvalter bes om å forfatte et brev til kommunene der det bes om en politisk behandling i kommunestyrene angående besøkssenter. Styremedlemmene skal benytte sine kontakter for å fremme denne saken, og forsøke å få til et møte om dette med sentrale politikere på Stortinget.

Forvalter bes også om å lage en presentasjon som viser hvor mange besøkende som er i regionen som kan benyttes når saken fremmes. Styreleder skal kontakte ansvarlig for besøkssentrene i Norge for å forsøke å få en orientering via teams på neste styremøte. Det fattes følgende enstemmige

Vedtak

Lyngsalpan verneområdestyre vedtar å ta opp arbeidet med å få etablert et besøkssenter for Lyngsalpan. *Forvalter bes om å forfatte et brev til kommunene der det bes om en politisk behandling i kommunestyrene angående besøkssenter. Styremedlemmene skal benytte sine kontakter for å fremme denne saken, og forsøke å få til et møte om dette med sentrale politikere på Stortinget. Forvalter bes også om å lage en presentasjon som viser hvor mange besøkende som er i regionen som kan benyttes når saken fremmes. Styreleder skal kontakte ansvarlig for besøkssentrene i Norge for å forsøke å få en orientering via teams på neste styremøte.*

Forvalters innstilling

Lyngsalpan verneområdestyre vedtar å ta opp arbeidet med å få etablert et besøkssenter for Lyngsalpan.

ST 19/24 Eventuelt til styremøte 26. august 2024 Eventuelt til styremøte 26. august 2024

Saksprotokoll i Lyngsalpan verneområdestyre - 26.08.2024

Behandling

Forvalter gir en oppdatering angående Årøya, og huset på Sommersete, samt hva forvalterne har gjort på øya i 2024.

Forvalter gir også en muntlig oppdatering på tiltak og bruk av de tildelte tiltaksmidlene. Johan Ailo Gaup kommer med innspill i forhold til planlagt feltkurs i regi av UIT i Steindalen i september. Dette er midt i reinsamlinga, og de kan komme til å passere Steindalen med flokken. Det er derfor ønskelig at man tar kontakt med UIT med informasjon til dem om at reindriften vil være takknemlig hvis de setter seg ned og forholder seg rolig hvis de kommer med flokken. Dette for å unngå å skremme reinen og unngå at flokken spres eller at den snur.

Vedtak

Oppdatering fra forvalter tas til orientering, og forvalter bes om å sende informasjon til UIT om mulig reinsamling i Steindalen når de skal ha feltkurs.

Forvalters innstilling

DS 11/24 Innvilget ny søknad om dispensasjon - Lyngsalpan landskapsvernområde - Storfjord - bruk av ATV i forbindelse med opprydding av havarert bru i Langdalen - Vestre Storfjord lysløypelag

DS 12/24 Søknad - Lyngsalpan landskapsvernområde - dispensasjon til bruk av drone i landbruket - Jægervatnet - Russelv sankelag

DS 13/24 Innvilget dispensasjon til å benytte saltoppløsning eller rhodamin for å utføre vannføringsmålinger i Steindalen

DS 14/24 Innvilget - Lyngsalpan landskapsvernområde - Steindalen - dispensasjon til bruk av drone for overvåking og forskning på isens tilbaketrekning

Arkivsaksnr: 2024/10950-1

Saksbehandler: Oddrun Merete
Skjemstad

Dato: 04.11.2024

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Lyngsalpan verneområdestyre	22/24	03.12.2024

Møteplan 2025

Forvalters innstilling

Saken legges frem uten innstilling til vedtak.

Saksopplysninger

Verneområdestyret skal i h.h.t. vedtektene ha minst 4 møter i løpet av året. Det er fint om verneområdestyret allerede nå kan fastsette møtedatoene for 2025. Styret har tradisjonelt hatt møter:

- Slutten av februar/begynnelsen av mars
- Juni
- September
- Månedsskifte november/desember

Verneområdeforvalter vil etter vedtak i styret informere kommunene om møteplanen.

Verneområdestyret har også snakket om at det er ønskelig å besøke et annet verneområde/verneområdestyre i løpet av 2025. Datoer og sted for en eventuell studietur bør også settes slik at det kan avtales med dem vi ønsker å besøke.

Vurdering

Arkivsaksnr: 2024/10952-1

Saksbehandler: Oddrun Merete
Skjemstad

Dato: 07.11.2024

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Lyngsalpan verneområdestyre	23/24	03.12.2024

2025 er friluftslivets år

Forvalters innstilling

Saken legges frem uten innstilling til vedtak

Saksopplysninger

2025 er friluftslivets år! Det er 10 år siden forrige gang det var friluftslivets år. Friluftslivets år skapes av friluftslivorganisasjonene med rundt 5000 lag og foreninger, hele bredden av frivilligheten, friluftsrådene, sentrale og lokale myndigheter, skoler, barnehager og næringsliv.

Det viktigste med Friluftslivets år er å inspirere flere til å bruke turområder og bli kjent med varige friluftaktiviteter der de bor, samtidig som en tar hensyn til naturen. Mange organisasjoner planlegger nå for hvilke aktiviteter de skal få hele landet med på. Årshjul for friluftslivets år:

Vurdering

Friluftsliv er en del av verneformålet for Lyngsalpan landskapsvernområde og verneområdestyret har bidratt en god del til tilrettelegging for tradisjonelt og enkelt friluftsliv gjennom blant annet å bidra til etablere parkeringsplasser, toaletter, merking og skjøtsel av stier.

Verneområdestyret bør kanskje også satse på å ha en markering av friluftslivets år 2025. Verneområdestyret kan velge å knytte seg til allerede planlagte aktiviteter, eller eventuelt ha et eget arrangement. Kommunene og friluftsrådet har allerede noen planer, og det vil kanskje være en god ide å knytte seg til disse der vi kan samarbeide for å få et best mulig arrangement. Kan vi kanskje utfordre kommunene på å legge et arrangement i/ved landskapsvernområdet, eller i et av de andre verneområdene som verneområdestyret har forvaltningsansvar for? Eksempler kan kanskje være felles fugletur til fuglekikkeskur i Sørleangsbotn under vårtrekket. Kanskje kan dette være et samarbeid med ornitologisk forening, og det kan være en mulighet å invitere en som kan guide og fortelle om fuglene? Et annet eksempel kan være å organisere skyss til Årøyholmen for å besøke det statlig sikrede friluftsområdet og se inn i landskapsvernområdet (evt. besøke Ivo før 1/5 eller etter 15/7). Her er mange muligheter og forvalter utfordrer verneområdestyret på å ta en diskusjon på hvordan styret skal involvere seg i friluftslivets år 2025. For inspirasjon gå gjerne inn på nettsiden: [Om Friluftslivets år - Friluftslivetsar](#)

Arkivsaksnr: 2024/8774-2

Saksbehandler: Oddrun Merete
Skjemstad

Dato: 24.09.2024

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Lyngsalpan verneområdestyre	24/24	03.12.2024

Kvensk navn på Lyngsalpan landskapsvernrområde/Ittugáissáid suodjemeahcci

Vedlegg:

- 1 Melding om vedtak i navnesak 2024-63 – kvensk og nordsamisk navn på Lyngsfjellan-Lyngsalpan i Lyngen, Tromsø og Balsfjord kommuner.PDF

Forvalters innstilling

Lyngsalpan verneområde vedtar å sende kvensk navneforslag, **Ykeänvaaroin suojeluala**, på Lyngsalpan landskapsvernrområde/Ittugáissáid suodjemeahcci til Statsforvalteren i Troms og Finnmark for vurdering før videresending til Miljødirektoratet.

Saksopplysninger

Store deler av Nord-Norge er fleretnisk både når det gjelder historie, språk og kultur.

Kvensk har tidligere vært i dagligtale i mange hjem rundt Lyngsalpan. Kvenene har hatt sine navn på ulike fjell/fjelltopper/utmarksområder i området. Som eksempel kan det nevnes: Kolvevaara (Kvalvikfjellet – Goalsevárri), Voivuonvaara (Pollfjellet), Vuosvankka (Lyngsdalen) med flere.

Da landskapsvernrområdet ble vedtatt opprettet i 2004 var det i forkant en navnesak som ga landskapsvernrområdet de offisielle navnene: Lyngsalpan landskapsvernrområde/Ittugáissáid suodjemeahcci. Dette med kvensk navn var ikke tema den gangen. Dette kan ha sammenheng med at Kvensk først ble anerkjent som eget språk i Norge i 2005, året etter opprettelsen av Lyngsalpan landskapsvernrområde/Ittugáissáid suodjemeahcci. Kvensk er et østersjøfinsk språk. Kvenene/norskfinnene er en av fem nasjonale minoriteter i Norge.

Verneområdestyret har fått flere henvendelser om at det også er ønskelig med et kvensk navn på landskapsvernområdet. Verneområdestyret har tidligere også hatt en sak om dette. Klima og miljødepartementet ba Miljødirektoratet utrede dette spørsmålet om kvensk navn for området, og direktoratet kontakta verneområdestyret om en uttalelse. Verneområdestyret ønska i sin tur mer informasjon om kvenske navn på området, og tok i brev av 20.01.2020 kontakt med den kvenske navnetjenesten i Språkrådet om dette.

Fjellområdet Lyngsalpan hadde ikke noe vedtatt kvensk navn, og ettersom navnet på verneområdet ville bli et sekundærnavn til navnet på fjellområdet, måtte det reises navnesak på fjellområdet før kvensk navn på landskapsvernområdet eventuelt kunne vedtas.

Etter høringsrunde kom språkrådet med endelig tilråding for kvensk navn på Lyngsalpan til:

Yykeänvaarat

Ut fra denne tilrådinga ble følgende navn på Lyngsalpan landskapsvernområde tilrådd:

Yykeänvaaroin suojeluala

Språkrådet ba Statens kartverk om å gjøre vedtak i saken om navn på fjellområdet og underrette Miljødirektoratet og verneområdestyret for Lyngsalpan når et vedtak foreligger.

Verneområdestyret har i brev av 20.08.2024 fått Statens kartverk sitt vedtak om Kvensk parallellnavn for Lyngsalpan/Lyngsfjellan: Yykeänvaarat, se vedlegg.

Vurdering

I løpet av de siste årene har man blitt litt mer bevisst på å bruke det kvenske språket i Nord Troms. Med bakgrunn i dette ble kvenkultursenteret opprettet i 2010. Både Lyngen og Storfjord kommuner, samt Troms fylkeskommune er inne på eiersiden av senteret. Et av formålene ved kvenkultursenteret er å synliggjøre kvensk språk og kultur i offentlig sammenheng. Bruk av kvenske navn vil kunne være en del av denne synliggjøringen. Flere kommuner har vedtatt skilting på flere språk og det kvenske språket blir stadig mere synlig i området.

Opprettelse av et kvensk navn for Lyngsalpan vil kunne gjøre, et allerede langt navn, enda lengre. Dette vil kunne medføre et svært langt og upraktisk navn dersom dette må brukes på all informasjon om verneområdet.

Et kvensk navn vil kanskje ikke automatisk føre til at det må brukes overalt. Man ser allerede i dag at det samiske navnet ikke brukes overalt. Et eksempel er for eksempel logoen til verneområdestyret som man ser på toppen av brev og saksfremlegg. Der står det «Verneområdestyret for Lyngsalpan landskapsvernområde». På veiviserskilt i/ved landskapsvernområdet vil det være naturlig med skilting på flere språk der dette allerede finnes. Som eksempel tilføyde vi det samiske navnet på Blåisvatnet på skiltene der da vi byttet skilt etter navnesak: Jiehkkejávri. Det er særlig på den sørlige delen av Lyngshalvøya at det pr. i dag finnes stedsnavn både på norsk, samisk og kvensk.

Etter at Norge i 1993 ratifiserte Europarådets pakt for regions- og minoritetsspråk og Europarådets rammekonvensjon om vern av nasjonale minoriteter har Norge påtatt seg et spesielt ansvar for å støtte tiltak som skal ta vare på, styrke og videreutvikle kulturen til de nasjonale minoritetene og minoritetsspråket kvensk.

Å bruke kvenske navn handler om å anerkjenne og synliggjøre kvensk kultur, historie og språk i et område der kvensk, samisk og norsk kultur møtes. Kvensk er et minoritetsspråk og ved å bruke kvenske navn bidrar man til å bevare og videreføre kvensk kultur og språk. Bruken av kvenske navn er en måte å hedre og ivareta kvenenes arv og sikre at denne viktige delen av Norges historie ikke forsvinner.

Miljødirektoratet har hjemmel til å endre navnet på et verneområde. Korrekt saksgang vil være at Statsforvalteren fremmer et begrunnet forslag om endring. *«Denne prosessen med endring av verneforskrifter gjennomføres av Statsforvalteren, også for områder der nasjonalpark-/forvaltningsstyre eller kommunen er forvaltningsmyndighet. Forslag om endring som fremmes av nasjonalpark-/forvaltningsstyre eller kommunen som forvaltningsmyndighet skal derfor sendes via fylkesmannen for vurdering før forslaget sendes Miljødirektoratet. Dette gjelder også eventuelle private endringsforslag. Miljødirektoratet vurderer om endringen ligger innenfor eller utenfor den delegerte myndigheten, og om det er aktuelt å gå videre med forslaget til endring.»* Jfr. veileder m481 – Miljødirektoratet.

Adresseinformasjon fylles inn ved ekspedering. Se mottakerliste nedenfor.

Deres ref.: Vår ref.: Dato:
Sak/dok.: 06/02363-191 20.08.2024
Ark.: 326.12

Melding om vedtak i navnesak 2024/63 – kvensk og nordsamisk navn på Lyngsfjellan/Lyngsalpan i Lyngen, Tromsø og Balsfjord kommuner

Statens kartverk har gjort vedtak om skrivemåten av kvensk og samisk parallellnavn for Lyngsfjellan/Lyngsalpan i Lyngen, Tromsø og Balsfjord kommuner:

Språk	Vedtak	Navn på	Norsk navn
Kvensk	Yykeänvaarat	Fjellområde	Lyngsfjellan/Lyngsalpan
Nordsamisk	Ittuvárit	Fjellområde	Lyngsfjellan/Lyngsalpan

Vedtaka er gjort med heimel i § 7 tredje ledd i lov om stadnamn.

Bakgrunn

Kvensk stedsnavntjeneste reiste 2.3.2020 navnesak for å få fastsatt et kvensk navn på fjellområdet, som på norsk har fått navnet Lyngsfjellan/Lyngsalpan. *Yykeänkaisat* blei i første omgang tilrådd som navn. Navnesaken blei reist for å fastsette et navn og rett skrivemåte av navnet til offentlig bruk som fjellnavn og som kvensk parallellnavn for Lyngsalpan landskapvernområde.

Rettslig grunnlag

Når skrivemåten av et stedsnavn skal fastsettes til offentlig bruk, er hovedregelen å ta utgangspunkt i den nedarva lokale uttalen av navnet. Skrivemåten skal følge gjeldende rettskrivingsprinsipper for det språket som navnet inngår i, jf. § 4 første ledd i loven. Skrivemåten skal være praktisk og ikke skygge for meningsinnholdet i navnet, jf. § 1 første ledd. Alle funksjoner som et stedsnavn har, skal tas med i saksbehandlingen for å få fastsatt rett skrivemåte til offentlig bruk.

I tillegg må det tas hensyn til normeringspraksisen i området og skrifttradisjonen for navnet saken gjelder, og hva som er registrert i Sentralt stedsnavnregister (SSR) fra før. Lokale ønsker fra dem som har uttalerett, skal også spille inn.

Når det blir reist navnesak av navn på ett språk, skal det etter § 7 sjettede ledd reises navnesak samtidig for parallellnavn på norsk, samisk og kvensk om slike navn ikke har fått fastsatt en skrivemåte til offentlig bruk tidligere. I denne navnesaken hadde ikke Kvensk stedsnavntjeneste tatt med det nordsamiske parallellnavnet, *Ittuvárit*, så Kartverket reiste derfor navnesak 2024/63, som blei sendt på høring i Lyngen, Tromsø, Balsfjord og Storfjord kommuner 19.2.2024.

Kilder

J. Qvigstad (1938: 56): «Iddo-varet, pl., n. Lyngstafjellene»

Språkrådet har ikke oppgitt kilde for det kvenske navnet *Yykeänkaisat* eller *Yykeänvaarat*.

Høringssvar og tilråding

Språkrådet sendte navnesaken på høring i Lyngen, Tromsø, Storfjord og Balsfjord kommuner 2.3.2020.

Språkrådet opplyser at Lyngen, Tromsø og Storfjord kommuner hadde gjennomført høringer. Tromsø og Storfjord kommuner hadde ikke mottatt noen høringssvar, men i Lyngen kommune hadde Lyngen kvensk-finsk forening og en privatperson, MKS, uttalt seg. Begge argumenterte for at navnet *Yykeänvaarat* burde velges framfor *Yykeänkaisat*.

Språkrådet skriver i den endelige tilrådinga av 27.8.2020 at «Språkrådet har ingen innsigelser mot disse ønskene, og vil derfor komme med følgende endelige tilråding for kvensk navn på Lyngsalpan: *Yykeänvaarat*».

Ettersom et nordsamisk navn for fjellrekka ikke var fastsatt, oppretta Kartverket navnesak 2024/63 19.2.2024 om det nordsamiske navnet *Ittuvárit*, som hadde skrivemåtestatus foreslått i Kartverkets stedsnavnregister. Navnesaken blei sendt på høring i Lyngen, Tromsø, Storfjord og Balsfjord kommuner. Tromsø og Storfjord kommune har hatt saken på høring, men har ikke mottatt noen høringssvar. Balsfjord kommune har ikke kunngjort navnesaken. Lyngen kommune meldte i brev av 5.6.2024 om at saken har vært på høring, og at Furuflyten bygdelag hadde uttalt seg om at det ikke hadde noen innvendinger mot navnet.

Sametinget har i brev av 19.6.2024 gitt endelig tilråding om skrivemåten *Ittuvárit*, som er i samsvar med gjeldende nordsamiske rettskriving.

Kartverkets vurdering

Kartverket har fastsatt *Ittuvárit* som nordsamisk navn og *Yykeänvaarat* som kvensk navn på Lyngsfjellan/Lyngsalpan i samsvar med tilrådinga fra Sametinget og Språkrådet. Så vidt Kartverket har kjennskap til, er ikke det kvenske navnet *Yykeänvaarat* et nedarva navn, men det er heller ikke navnet Lyngsalpan, som blei fastsatt 23.4.2002 i navnesak 1998/10 etter ønske fra Miljøvernavdelinga, Fylkesmannen Troms, som ville navngi et vernområde som Lyngsalpan naturvernområde. *Yykeänvaarat* inneholder likevel det nedarva navnet *Yykeä*, kvensk navn på Lyngen, og ordet *vaara*, pl. *vaarat*, 'fjell', som er et vanlig terrengord i kvensk.

Ittuvárit er et nedarva navn i nordsamisk normert etter dagens nordsamiske rettskriving.

Kunngjøring

Kommunen skal sørge for at vedtaket/-a blir gjort kjent for de partene i kommunen som har klagerett etter § 12 første ledd i loven, og som ikke er adressater i dette brevet, jf. § 9 i forskrift om stadnamn.

Bruk av vedtatte skrivemåter

Vi vil minne om reglene i stedsnavnloven om plikt til å bruke vedtatte skrivemåter, jf. § 11, spesielt første setning, som har denne ordlyden: «Når skrivemåten av eit stadnamn er fastsett etter denne lova og ført inn i stadnamnregisteret, skal han brukast av eige tiltak av dei som er nemnde i § 1 tredje ledd.» Det vil si organer for stat, fylkeskommune og kommune samt selskaper som det offentlige eier fullt ut.

Vi presiserer at lov om stadnamn regulerer *offentlig* bruk av stedsnavn. Privatpersoner og bedrifter som ikke er heleide av det offentlige, er derfor ikke pålagt å følge vedtatte skrivemåter.

Klage

Vedtaket om skrivemåten kan etter § 12 i lov om stadnamn påklages av dem som etter § 6 bokstav a til c har rett til å ta opp saker om skrivemåten av stedsnavn. Klagefristen er tre uker fra meldinga om vedtaket er kommet fram til mottaker, jf. § 9 i forskrift om stadnamn. Dersom meldinga skjer med offentlig kunngjøring, starter klagefristen fra den dagen vedtaket blir kunngjort første gang. De som har klagerett, har rett til å se saksdokumentene, som er arkivert hos vedtaksorganet. Det er anledning til å søke om utsatt iverksetting av vedtaket til klagefristen er ute eller klagen er avgjort.

En eventuell klage skal sendes til Kartverket med kopi til kommunen. Klagen skal grunngis, og grunngivinga må behandle alle navn eller navneledd klagen gjelder.

Når man tar opp en klagesak, gjelder de samme saksbehandlingsreglene som for navnesaker ellers. Dersom vedtaket blir opprettholdt, sender Kartverket saken vidare til klagenemnda for stedsnavnsaker, som er oppnevnt av Kulturdepartementet.

Med vennlig hilsen

Helge Dønvold
seksjonsleder

Aud-Kirsti Pedersen
saksbehandler

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent ut fra interne rutiner.

Lenker: [Lov om stadnamn](#)
[Forskrift om stadnamn](#)

Vedlegg:

Tilrådingar fra Språkrådet og Sametinget

Mottaker: BALSFJORD KOMMUNE
TROMSØ KOMMUNE
LYNGEN KOMMUNE

Kopi SPRÅKRÅDET
SAMEDIGGI / SAMETINGET
STORFJORD KOMMUNE
STATSFORVALTEREN I TROMS OG FINNMARK

Arkivsaksnr: 2024/10582-2

Saksbehandler: Oddrun Merete
Skjemstad

Dato: 04.11.2024

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Lyngsalpan verneområdestyre	25/24	03.12.2024

Søknad om dispensasjon til utsetting av installasjoner i Steindalen i forbindelse med forskning

Forvalters innstilling

Med hjemmel i naturmangfoldloven § 48, jf. Samme lovs § 77, gir Lyngsalpan verneområdestyre dispensasjon til Laura Rasmussen og Jemma Wadham, Universitetet i Tromsø, til å sette opp midlertidige innretninger i forbindelse med forskning.

Tillatelsen er gitt for oppsetting av følgende instrumenter på de ulike lokasjonene som kartet under viser:

- 1 -3 temperatur- og jordfuktsmålere (på ca 15 cm dybde)
- 3 kamre til måling av drivhusgasser (20x20 cm)
- 3 «rhizons», som er små keramiske sylindere som jordvann kan renne inn i. Sylindrene er settes på 15 cm dybde, har en diameter på ca 2 cm og en lengde på 10 cm.

Det gis også tillatelse til å ta jordprøver ved de ulike stasjonene.

Dispensasjonen skal medbringes under feltarbeidet og installasjoner skal fjernes umiddelbart etter prosjektets slutt. Rapport og eventuelle publikasjoner som utarbeides sendes til verneområdestyret via e-post: lyngsalpan@statsforvalteren.no

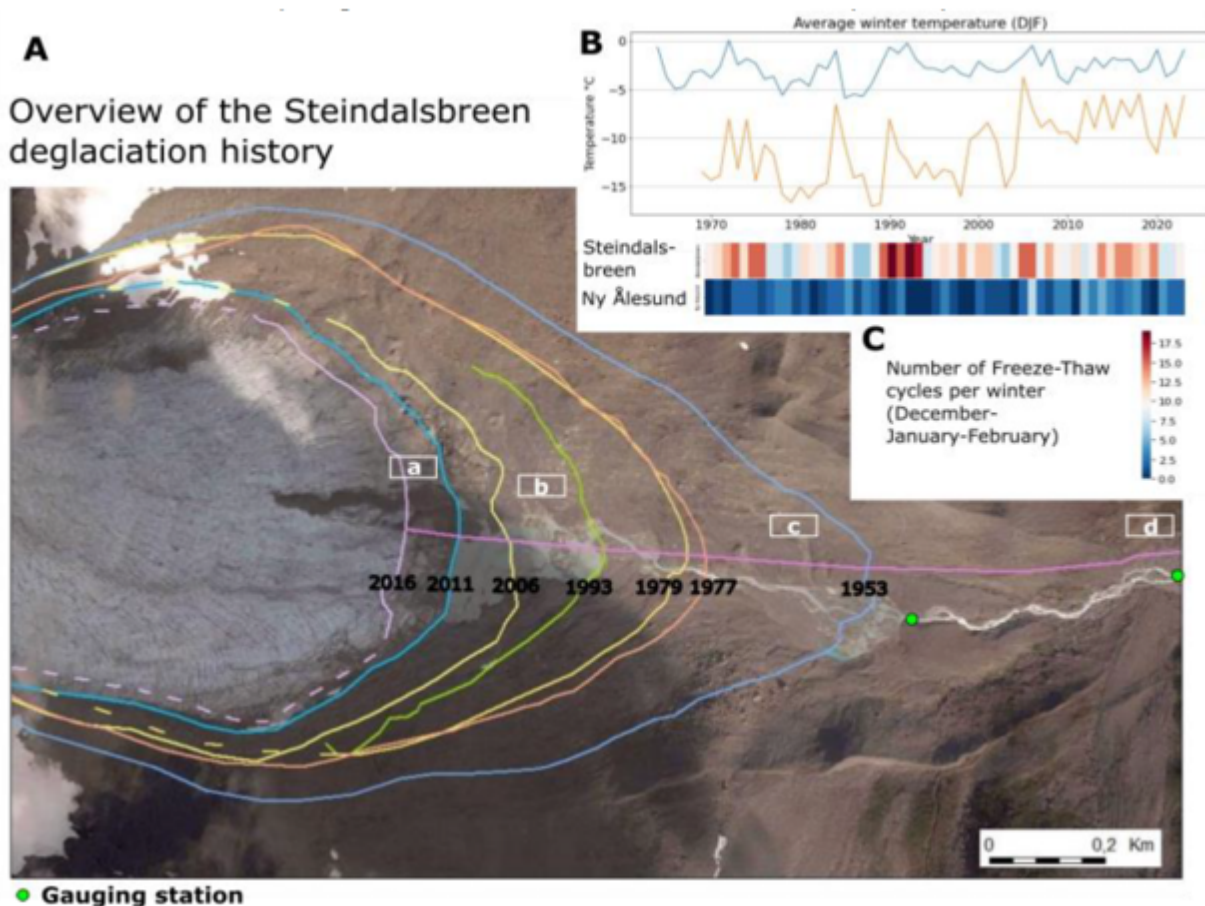
Det gjøres oppmerksom på at denne dispensasjonen er vurdert kun i forhold til naturmangfoldloven og verneforskriften innenfor grensen til Lyngsalpan landskapsvernområde. Eventuell andre tillatelser er søkers eget ansvar å innhente.

Dette vedtaket kan påklages innen tre uker til Miljødirektoratet. Eventuell klage sendes til Lyngsalpan verneområdestyre. Klagen må inneholde opplysninger om hvilket vedtak som påklages, årsaken til klagen, hvilke endringer som ønskes og eventuelt andre opplysninger som kan ha betydning for vurdering av klagen.

Saksopplysninger

Laura H. Rasmussen planlegger å begynne på et 2-årig forskningsprosjekt på i UIT i mai 2025. Det planlegges å undersøke potensialet for N (nitrogen)-utvasking av nye og gamle sedimenter og jord fra elvebredden til elver der isbreen trekker seg tilbake. Det finnes ingen forskning på nettopp sedimentenes potensielle bidrag til N i elvene og fjordene nedenfor. Fordi at så mange breer trekker seg tilbake så raskt, og frigir så mye sedimenter, er det viktig å kvantifisere hvor stor N-kilde sedimentene faktisk kan bli.

Det er ønskelig å kunne benytte Steindalen som feltsite og kartet under viser hvor de ønsker å plassere installasjoner som er nødvendig for forskningen. Plasseringen er utvalgt på bakgrunn av når breen trakk seg tilbake:

A-D viser ca. hvor stasjonene ønskes utplassert.

På hver av de 4 stasjonene er det ønskelig å på sommeren 2025 installere:

- 1 -3 temperatur- og jordfuktsmålere (på ca 15 cm dybde)
- 3 kamre til måling av drivhusgasser (20x20 cm)
- 3 «rhizons», som er små keramiske sylindere som jordvann kan renne inn i. Sylindrene er settes på 15 cm dybde, har en diameter på ca 2 cm og en lengde på 10 cm.

Det er også ønskelig å ta jordprøver 1 gang fra hvert sted til analyse og eksperimenter, ca 4 kg totalt.

Vinteren 2025 – 2026 planlegges det å besøke feltsitet en gang pr måned å laste ned data fra loggerne og ta jordprøver gjennom vinteren (ca 200 gram) eller hente vann fra rhizons hvis det ikke er frosset.

Det tas også vannprøver fra elven hver gang det tas en jordprøve.

Verneregler

Lyngsalpan landskapsvernområde ble vernet med det formål og ta vare på et av Norges mest karakteristiske fjellområder som inkluderer isbreer, morener, daler og geologiske forekomster med det biologiske mangfoldet, de kulturminner og den kulturpåvirkning som preger landskapet. Allmenheten skal ha anledning til naturopplevelse gjennom utøving tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Ivaretagelse av naturgrunnet innenfor landskapsvernområdet er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift.

§ 3. Vernebestemmelser

1. Landskapet 1.1 Vern mot inngrep i landskapet Området skal vernes mot inngrep eller tiltak som i vesentlig grad kan endre eller virke inn på landskapets art eller karakter. Med de unntak som følger av forskriften pkt. 1.2 og 1.3 er det forbud mot inngrep som vegbygging, oppføring og ombygging av bygninger eller anlegg, oppføring av andre varige eller midlertidige innretninger, hensetting av campingvogner, brakker og lignende, bergverksdrift, vassdragsregulering, graving og påfylling av masse, sprenging og boring, drenering og annen form for tørrlegging, nydyrking, nyplanting, bakkeplanering, fremføring av luft- og jordledning, bygging av bruer og klopper, oppsetting av skilt, merking av stier, løyper og lignende. Kulturminner skal beskyttes mot skade og ødeleggelse. Opplistingen er ikke uttømmende.

Omsøkte tiltak anses som å være midlertidige innretninger som det i utgangspunktet er forbud mot.

Tiltaket er ikke innenfor rammen av de spesifiserte dispensasjonsbestemmelsene og må derfor vurderes etter Naturmangfoldlovens § 48.

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig. I henhold til naturmangfoldloven (§ 7) skal prinsippene i loven §§ 8 – 12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, også når forvaltningsmyndigheten fatter vedtak etter forskrifter for verneområder. Prinsippene i §§ 8-12 gjelder kunnskapsgrunnet (§ 8), føre var prinsippet (§ 9), økosystemtilnærming og samla belastning (§ 10), kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver (§ 11) og miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder (§ 12).

Vurdering

Dette prosjektet er finansiert av EU, og skal gjennomføres i regi av UIT, av Laura Rasmussen og Jemma Wadham. Jemma Wadham har allerede gjort en del undersøkelser og forskning i samme området. Forskningen vil kunne gi oss svar på om det vil frigjøres mye N fra breene som smelter, og om det vil kunne bidra til endringer i breelva eller i fjorden nedenfor. Dette er viktig kunnskap nå når vi har en stor nedsmelting av isbreer. For mye N kan føre til eutrofiering.

Kunnskapsgrunnet for gjennomføring av overvåkingen er god og tilfredsstillende naturmangfoldlovens § 8. Føre-var-prinsippet i nml. § 9 tillegges derfor liten vekt. En

tillatelse i denne saken vil ikke skape presedens for at alle søknader om installasjoner i dette området eller andre områder må tillates. Det vil derfor ikke føre til en utvikling som på sikt kan skade verneformålet.

Installasjonene som skal settes ut er små og vil ikke påvirke landskapsbildet da de knapt vil være synlig. Dersom man ikke plasserer instrumentene der folk flest ferdes vil man mest sannsynlig ikke se dem i det hele tatt. Dersom instrumentene merkes med informasjon om hvorfor de står der, vil de nok heller ikke bli oppfattet som forstyrrende i området. Siden disse måleinstrumentene er forholdsvis små, en ikke har behov for å benytte motorferdsel for å frakte dem opp, og at de skal benyttes i en begrenset periode, kan ikke forvalter se at tiltaket vil føre til stor belastning på miljøet. I tillegg vil det settes vilkår om at installasjonene så langt det er mulig skjules og holdes utenfor mye brukte områder og stier jf. nml. §§ 10 om økosystemtilnærming og samlet belastning og 12 om miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder. Nml. § 11 om at kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver kommer etter forvalters vurdering ikke til anvendelse i saken.

Et begrenset forskningsprosjekt anses ikke å være i strid med verneformålet eller kunne påvirke verneverdiene nevneverdig. Kartleggingsprosjektet vil derimot bidra til bedre kunnskap om hvordan isens tilbaketrekning påvirker vann, liv og landskap i verneområdet samt bidra til å forbedre kunnskapsgrunnlaget for en god kunnskapsbasert forvaltning.

Forsker Laura Rasmussen vil gjerne komme på et styremøte og fortelle om prosjektet dersom verneområdestyret ønsker dette.

Arkivsaksnr: 2024/11536-1

Saksbehandler: Oddrun Merete
Skjemstad

Dato: 25.11.2024

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Lyngsalpan verneområdestyre	26/24	03.12.2024

Drift av Lyngsalpan verneområdestyre 2025 - innmelding av behov for midler

Forvalters innstilling

Verneområdeforvalter bes om å melde inn følgende budsjett for 2025 innen fristen, 10. januar 2025:

Budsjett Lyngsalpan verneområdestyre 2025		
	Beløp	Merknad - Begrunnelse
Driftsutgifter styre	300 000	7 medlemmer, 4 styremøter, en befaring i verneområdet, befaringer Deltakelse på nasjonale eller regionale samlinger, kurs. Har en medlem som bor i Kautokeino og et medlem som bor i Karasjok. De har lang kjøring og overnatting i forbindelse med alle møter - Basert på erfaringstall. Flere av styremedlemmene er selvstendig næringsdrivende eller ansatt i privat sektor, og man må betale for tapt arbeidsfortjeneste.
Styreopplæring/befaring/studietur	100 000	Verneområdestyret ønsker å besøke et nasjonalpark- eller verneområdestyre et annet sted for å utveksle erfaringer og kunnskap
Driftsutgifter rådgivende utvalg	10 000	Et møte med rådgivende utvalg; leie møtelokale, bevertning og kjøregodtgjørelse for deltakere. Verneområdestyret bruker å spandere middag i forbindelse med det årlige møtet med det rådgivende møtet.
Diverse lisenser, hjemmeside med mere	10 000	tilgjengelighetserklæring hjemmeside og lisens hjemmeside
Driftsoppgaver i verneområdene	150 000	Skjøtsel av stier og etablert infrastruktur, drift av toalett og infrastruktur mm
SUM	570 000	

Til sammen kr 570.000,-

Forvalterne delegeres myndighet til å gjøre eventuelt nødvendige endringer dersom det skulle dukke opp noe uforutsett innen fristen 10 januar 2025.

Saksopplysninger

Det må meldes inn behov for midler til drift av verneområdestyret, samt midler til arbeid med forvaltningsplaner, besøksstrategier og skjøtelsesplaner. I tillegg må verneområdestyret melde inn behov for midler til tiltak i verneområdene.

Ved innmelding om behov for midler til drift av nasjonalpark og verneområdestyrene må det settes opp et budsjett som viser forventede utgifter til reise- og møtegodtgjøring for medlemmer av styrene, samt evt. reiseutgifter for medlemmer av rådgivende utvalg.

Verneområdestyret må sette opp og vedta forslag til budsjett for styret. Pengene vil tildeles Statsforvalteren, men disponeres i sin helhet av nasjonalpark /verneområdestyrene og settes på egne prosjekter.

Vurdering

Lyngsalpan verneområdestyre skal i hht. vedtektene ha minst 4 styremøter årlig. I tillegg skal også styret ha minst et årlig møte med rådgivende utvalg. Styret skal ha mulighet til at alle medlemmer deltar på ulike samlinger og konferanser, eller at styret reiser på studietur i inn- eller utland. Lyngsalpanstyret består av 7 medlemmer. Mange av medlemmene har lang reisevei og det er derfor store reisekostnader, samt behov for overnatting i forbindelse med styremøtene. Styret har også flere medlemmer som er selvstendig næringsdrivende eller ansatte i privat næringsliv. Dette gjør at Lyngsalpanstyret er et dyrt styre å drifte og har ca. **kr 300.000,-** i kostnader til møter.

Verneområdestyre har et årlig møte med kommuneledelsen i de fire eierkommunene, samt rådgivende utvalg. Vi har gode erfaringer med å spandere middag på disse på møtedagene. Det budsjetteres med **kr 10.000,-** til dette

Lyngsalpan verneområdestyre fikk mange nye medlemmer inn i styret i 2024. Mange av de nye medlemmene har ikke noen tidligere erfaring med å sitte i et verneområdestyre. Det er derfor svært nyttig å fortsatt kunne få enda bedre opplæring og impulser utenfra. Styret håper at det blir en nasjonalparkkonferanse i 2025 slik at man kan få innspill fra overordnet myndighet, samt mulighet til å møte andre styrever. I tilfelle det ikke blir nasjonalparkkonferanse er det ønskelig med en studietur for å besøke andre områder i Norge. Lyngsalpan verneområdestyre budsjetterer med **kr 100.000,-** til reise og opphold.

Verneområdestyret har en hjemmeside det må betales lisens og teknisk arbeid på. Dette er ca. **kr 10.000,-** årlig.

Driftsoppgaver i verneområdene:

Verneområdestyret har et klart mandat for å bidra til at allmenheten skal ha tilgang til natur- og landskapsopplevelse i verneområdene. Dette går igjen gjennom både verneforskriftene, styrets vedtekter og gjennom overordna myndigheters forventninger til at vi skal ønske «Velkommen inn». Det betyr også at besøkende som oftest må ha fasiliteter som parkering, toalett, rasteplasser og bålplasser i tillegg til merkede stier og løyper.

Lyngsalpan landskapsvernområde er et spesielt område da det involverer 4 kommuner, og det er bosetting nesten rundt hele området. Det er mange naturlige innfallsporter til verneområdet. På sommeren kan man til dels styre ferdselen til ulike innfallsporter, men i toptursesongen kan det være helt andre områder som skiller seg ut som svært mye brukt. Dette har vi til en viss grad klart å kartlegge gjennom arbeidet med besøksstrategien.

Vi har erfart at ved å samarbeide med andre aktører klarer vi å skaffe penger til å etablere infrastruktur for friluftslivet. Utfordringen møter vi når vi kommer til skjøtsel,

drift og vedlikehold av de ulike områdene/tiltakene. Lyngsalpan verneområdestyre er derfor svært glad for at man kan melde inn behov for midler til drift. Dette vil lette arbeidet med å tilrettelegge for gode opplevelser i, og ved, verneområdene som vi forvalter. Verneområdestyret har mulighet å gå inn i flere samarbeidsprosjekter der vi også kan bidra litt til driftskostnader.

Lyngsalpan landskapsvernområde er mye besøkt, både sommer og vinter. Det vil derfor årlig være behov for skjøtsel på en del av stiene for at de ikke skal bli gjørmete og vifteformete. Her er det også behov for nye klopper, eller reparasjon av eksisterende, påfylling av flis, kanalisering av vann og lignende. Våre mest besøkte områder på barmark er Blåisvatnet med over 43.000 (i 2024) passeringer forbi telleren som står ved stien opp til området. Det er også et turmål til som er i samme området, Aspevatnet. Der står ingen teller, men man ser at det er behov for oppfølging og skjøtsel av også dette området. Mange kombinerer tur til Blåisvatnet med en tur ut til Lyngstuva Dette er med andre ord også et område med mye besøk, og som har behov for skjøtsel av sti. Steindalen i Storfjord og Lakselvbukt i Tromsø er også et svært populære områder. Steder med såpass mye besøk medfører behov for å få på plass utfartstolett. Drift av toalett er derfor en stor utfordring mange steder. Det er vanskelig å få noen til å gjøre renhold og ettersyn uten å kompensere for arbeidet. Det er heller ikke så lett å få med kommunene på å dekke dette da mange kommuner har svært trange budsjetter.

Ved mange av startstedene er det bord, benker og bålplasser. Det er behov for ved til disse bålplassen for at besøkende ikke skal gyve løs på skogen rundt bålplassen. Det er størst utfart til Lyngsalpan på vinteren. Det er behov for brøyting av flere parkeringsplasser. Det er mange steder trafikkfarlige situasjoner på grunn av at biler parkerer langs vegskulderen i mangel på andre parkeringsmuligheter. I tillegg vil det være behov for vedlikehold av merking, samt en del ny merking av stier. Oppsett og utskifting av verneskilt og andre skilt er også noe som følges opp med jevne mellomrom.

Lyngsalpan verneområdestyre forvalter ikke bare Lyngsalpan landskapsvernområde. Verneområdestyret forvalter også disse verneområdene:

Faueldalen naturreservat
Karnes naturreservat
Sørleangsbotn naturreservat
Stormyra naturreservat
Årøyholmen landskapsvernområde med dyrelivsfredning

Verneområdestyret er derfor avhengig av å leie båtskyss for å komme seg ut til både Årøyholmen og Karnes naturreservat. Deler av Lyngsalpan lvo. er også utilgjengelig uten båtskyss. Verneområdestyre har ikke tilgang på egen båt så for å besøke disse områdene er man nødt til å leie båtskyss.

Kr 150.000,- i årlige driftsmidler til verneområdene vil være til stor hjelp for å kunne ha en forutsigbar forvaltning av verneområdene der man kan planlegge for faste driftskostnader der Lyngsalpan verneområdestyre har forvaltningsansvaret.

Forvalter mener at dette fortsatt er realistiske tall som vil kunne være forutsigbart og man kan planlegge ut fra at dette er midler styret har tilgjengelig, og kan bruke til ulike driftskostnader.

Arkivsaksnr: 2024/11203-2

Saksbehandler: Oddrun Merete
Skjemstad

Dato: 25.11.2024

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Lyngsalpan verneområdestyre	27/24	03.12.2024

Tiltak 2025 - innmelding av behov for midler og bestilling av SNO-ressurser i naturoppdrag, Lyngsalpan verneområdestyre

Vedlegg:

- 1 Rammer og opplegg for statsforvalterne og verneområdestyrene - midler til tiltak i verneområder og naturrestaurering, samt SNO-ressurser i verneområder - 2025.PDF
- 2 Vedlegg Strategi for bruk av tiltaksmidler i verneområder 2020-2025.PDF

Forvalters innstilling

Lyngsalpan verneområdestyre vedtar å innarbeide følgende tiltak i tiltaksplanen for 2025 dersom alle forutsetninger ligger til rette for det:

- Portal og verneområdeinformasjon på Breivikeidet
- Verneområdeinformasjon ved Jægervatnet og på Svensby
- Toalett i Lakselvbukt?
- Sti fra ny parkering til traktorveg opp Goverdalen
- Rydding av verneområder forvaltet av verneområdestyret
- Kartlegging av vade- og sjøfugl i reservater forvaltet av verneområdestyret

Forvalter delegeres myndighet å innhente priser, sette opp budsjett og finansieringsplaner for prosjektene. Forslag til endelig tiltaksplan for 2025 sendes arbeidsutvalget for vedtak før fristen 10. januar 2025. Tildeling av midler vil komme på slutten av februar 2025 og endelig prioritering av tildelte midler tas på første styremøte i 2025.

Forvalterne delegeres også myndighet til å avholde planleggingsmøte med SNO der omtalte behov i saksframlegget legges inn i naturoppdrag.

Saksopplysninger

Verneområdestyret kan hvert år be om midler til finansiering av tiltak i verneområdene. Midlene bevilges da over statsbudsjettet og fordeles av

Miljødirektoratet. Dette er statlige investeringsmidler som skal gå til investering i informasjon, skjøtsel og tilrettelegging, samt større anskaffelser av nødvendig utstyr for å ivareta verneformålet.

Hvor mye midler som blir overført til Lyngsalpan er avhengig av innmeldt behov fra Lyngsalpan verneområdestyre, og hvor mye av dette som blir prioritert av Miljødirektoratet.

Tildelingen er en rammetildeling med mulighet til å disponere midlene mellom innmeldte tiltak som er innenfor postformålet til kap./post 1420.31 i statsbudsjettet og er i tråd med strategien for bruk av midler til tiltak i verneområder. For at det skal komme frem tydeligere hvilke vurderinger som er gjort forut for søknader om midler til tiltak, skal forvaltningsmyndighetene synliggjøre vurderingene av miljørettsprinsippene ved innmelding av behov for midler til tiltak som kan berøre naturmangfold.

Målet for bruken av midler til tiltak i verneområder er at naturtilstanden opprettholdes og bedres. Miljødirektoratet legger *Strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder* til grunn for tildeling av midler, se vedlegg. Alle innmeldte tiltak skal i tillegg til verneformålet være i tråd med godkjent forvaltnings- eller skjøtelsesplan, besøksstrategi eller andre relevante styringsdokumenter.

Frist for å melde inn behov for midler er **10. januar 2025**.

Det kan være at verneområdestyret får innspill til aktuelle tiltak under dagens møte med kommunene, eller med rådgivende utvalg. Det vil ikke være for sent å innarbeide dette i tiltaksplanen før fristen.

Lyngsalpan verneområdestyre har forvaltningsansvar for følgende verneområder:

- Lyngsalpan landskapsvernområde/Ittugáissáid suodjemeahcci
- Faueldalen naturreservat
- Årøyholmen landskapvernområde med dyrelivsfredning
- Karnes naturreservat
- Sørleangsbotn naturreservat
- Stormyra naturreservat

Verneområdestyret har [vedtatt besøksstrategi](#), og har gjort mye for å implementere merkevaren i nærområdet til landskapsvernområdet. Lyngsalpan er et stort verneområde med bosetting rundt nesten hele halvøya. Det blir derfor mange innfallspor og startsteder.

Vi startet med implementeringen i 2020, og mye er kommet på plass i løpet av disse årene. Lyngsalpan har egen hjemmeside på norsk, engelsk og samisk. Det er også utarbeidet en brosjyre som finnes både på norsk, samisk, engelsk, tysk og finsk. Det er også utarbeidet plakater med verneområdeinformasjon om alle verneområdene som forvaltes av styret, samt en del temaplakater og fugleplakat. Det er også laget tre portaler i cortenstål. Det er satt ut en del informasjonsplakater på ulike steder rundt verneområdet. Følgende steder er satt opp fysisk informasjon: Russelv, Sørlenangsbotn, Faueldalen, Tverrdalen, Elvevoll, Steindalen, Furuflaten, Nordnes, Koppangen, Lakselvdalen, Lyngseidet, Fastdalen og Goverdalen.

Verneområdestyret har også bidratt til å få på plass parkeringsplasser, toalettfasiliteter, bruer, skjøtsel og merking av stier med mere.

Tiltak skal være forankret i en skjøtelses- eller forvaltningsplan, en besøksstrategi for området, eller andre relevante styringsdokumenter.

I forkant av innmeldingen må formaliteter rundt tiltaket være avklart, som planavklaringer og innhenting av nødvendige tillatelser for gjennomføring av tiltaket. I tillegg må eierforhold og tilsyns-/drift- og vedlikeholdsavtaler være avklart. I Handlingsplan for styrket forvaltning av verneområdene er det presisert at "For større installasjoner som fugletårn mv. er det krav om en betydelig samfinansiering fra andre for å kunne prioritere tiltaket. Videre må eierforholdet og vedlikeholdsansvaret avklares på forhånd."

Vurdering

Verneområdestyret bør fortsette implementeringen av merkevaren, og få på plass de vedtatte tiltakene i besøksstrategien.

På fergeleiet, Breivikeidet, kan man se store deler av Lyngshalvøya. Det er mange mennesker som reiser den vegen, og er ute og ser på utsikten mot Lyngsalpan. Vi har i besøksstrategien vedtatt at det skal være et informasjonspunkt på Breivikeidet. Det som er aktuelt å sette opp her på Breivikeidet vil være en liten portal og hovedplakaten for Lyngsalpan. Dette er også den kombinasjonen som er satt opp på Nordnes i Kåfjord:

Bildet: Portal og hovedplakat for Lyngsalpan som er på rasteplass på Nordnes.

Her vil det være avhengig om vi får tillatelse til å sette opp dette fra Troms fylkeskommune som er grunneier i området (har sendt en søknad). I tilfelle vi får denne tillatelsen, vil vi få kostnader til innkjøp og frakt av cortenstålskiltene (er med i en rammeavtale) og oppsett av skiltene. Innkjøp og frakt ca. 40.000,- og oppsett av dem kommer på ca. 50.000,- (inkludert fundament)

Til sammen: ca. 90.000,-

Vi mangler også noe skilting på Jægervatnet, på Svensby, ved E6 ned mot Vollan og på Vardu før vi har fått på plass alle områder som er markert på hovedkartet (se over). Det vil ikke være aktuelt med noen portal på disse plassene, men hovedplakaten burde vært satt opp. Det kan være aktuelt med oppsett på Svensby og Jægervatnet samtidig med oppsett på Breivikeidet når man engasjerer entreprenør til arbeidet, og skilt kan komme på samme forsendelse. Et cortenstålskilt til hovedplakaten koster ca. kr 20.000,- og trykking av flere plakater kommer på ca. 1300 pr plakat.

Sum innkjøp, frakt og oppsett av portal og 3 stk. hovedplakater:

Ca. kr. 190.000,-

Toalett – Lakselvbukt?

Det ble ikke noe toalett i Lakselvbukt i 2024. Dette skyldes mye at vi ventet på tilbakemelding og arbeidstegninger fra de som driver butikken. Det ble heller ikke søkt om noen annen ekstern finansiering av tiltaket. Det bør være flere andre instanser som blir involvert da verneområdestyret ikke kan dekke alle kostnader til utfartstoalett. Kommunen bør komme på banen, og kanskje er det mulig å søke Sametinget. En ombygging på butikken kan også åpne for en mulighet om turistinformasjon og kanskje en liten utstilling.

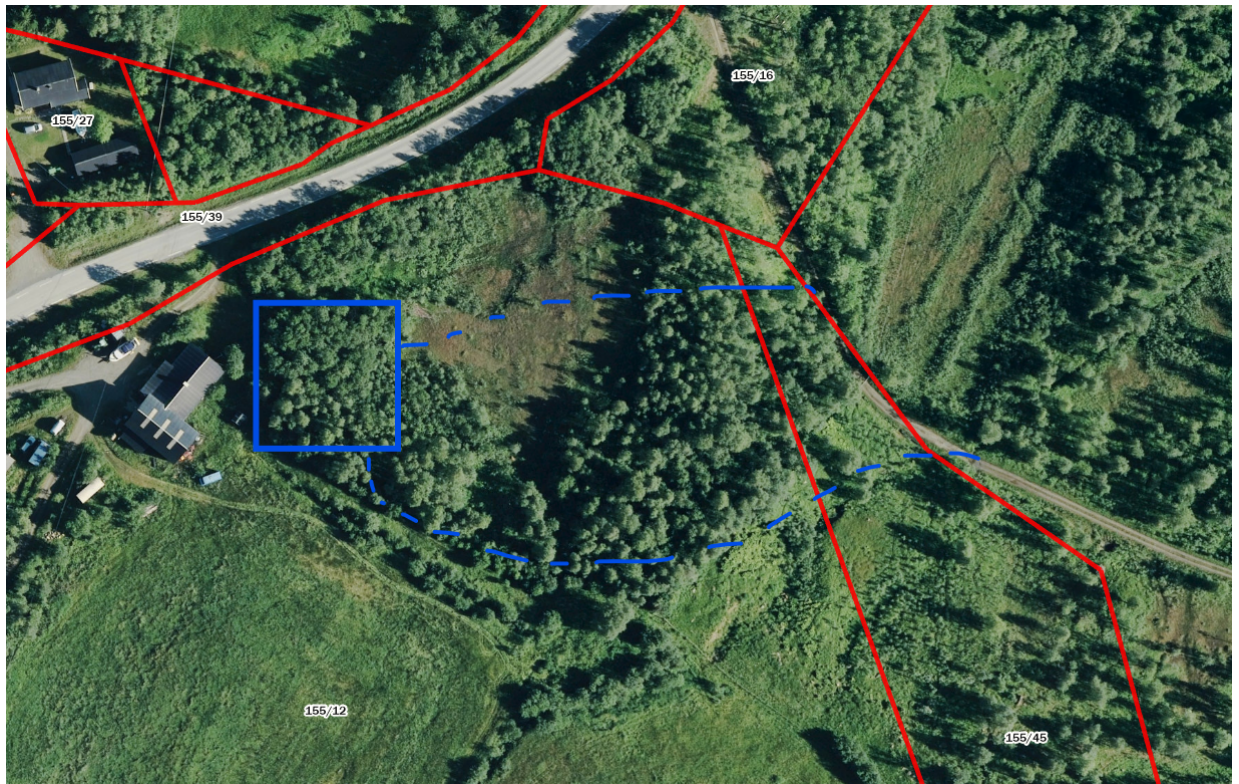
Dersom et «innetoalett» på butikken ikke er mulig å realisere, kan et utedo (BioRolla eller lignende) være en løsning. Dette kan kanskje bygges på motsatt side av veien ved butikken, der hvor utviklingslaget og butikken har laget «skivegg» og hengt opp masse informasjon på vegg:

Her bør det være et samarbeidsprosjekt mellom flere instanser. Forvalter foreslår at vi avventer avgjørelse på om vi melder inn behov for midler til toalett til vi får en tilbakemelding fra utviklingslaget og butikken. Dersom vi ikke får noen avklaring før fristen i januar bør man eventuelt vente med dette tiltaket til 2026. Forvalter har purret på butikken og utviklingslaget, men ikke fått noen tilbakemelding på dette før sakspapirene måtte sendes styret.

Sti fra parkeringsplass til traktorveien opp Goverdalen?

Det går ingen sti fra den nye parkeringsplassen. Det er et ganske fuktig område mellom parkeringsplassen og skogsveien opp Goverdalen. Forvalter har ikke befart dette området og kan egentlig ikke si noe om hvordan behovet er der. Det kan være at det er behov for noen klopper. Dersom vi har flaks, er det tilstrekkelig å rydde skog og merke godt. Tilretteleggingen fordrer at vi får tillatelse fra grunneier og naboeiendom som stien må krysse. Grunneier på parkeringsplassen har gitt muntlig tillatelse til dette tiltaket og forvalter har sendt henvendelse til grunneieren for parsellen som må krysses. Merking av sti fra parkeringsplassen til traktorvegen er også et godt trafiksikkerhetstiltak for da unngår man ferdsel etter fylkesvegen.

Bildet over viser aktuelle traseer fra parkeringsplassen til vegen. Trasé over myra er ca. 100 meter mens trasé gjennom skogen er ca. 200 meter.

Besøkspunkt: Sommersete – Årøya

Lyngsalpan verneområdestyre overtok i 2020 forvaltningsansvaret for blant annet Årøya landskapsvernområde med dyrelivsfredning. Årøya har sannsynligvis vært bebodd eller besøkt helt siden jernalderen. På 1970-tallet ble øya fraflyttet da forsvaret eksproprierte øya til militærfort.

De fleste husene ble flyttet til fastlandet, eller ble stående til forfall. På Sommersete er det imidlertid et hus som står igjen ganske intakt. Verneområdestyret ønsker i samarbeid med grunneierne (Lyngen, Kåfjord og Storfjord kommuner), Nord Troms museum, Sametinget, Troms og Finnmark fylkeskommune og Ishavskysten friluftsråd å ta vare på dette huset til ettertiden. Huset står midt i et kulturlandskap som vitner om en kombinasjon av landbruk, fiske og torvuttak. Huset er fortsatt i såpass god stand at det lar seg redde fra forfall.

Det er ferdselsrestriksjoner i store deler av landskapsvernområdet fra 1. mai – 15. juli. Området ved Sommersete er unntatt fra ferdselsforbudet.

Vi planlegger at huset skal bli et besøkspunkt der historien til øya og verneverdiene formidles. Det planlegges å søke eksterne midler til bytte av tak og vinduer. Innsiden av huset trenger også en del tiltak. Her tenker vi at huset skal få et autentisk utseende fra den tiden huset ble bygd. Det vil derfor bli behov for rekonstruering av kjøkken og en del overflatebehandling av innvendige flater, samt at vi skal lage informasjon som er tilpasset Årøya lvo med de verneverdiene som er i området. Dette er tiltak som kommer etter hvert, og som man planlegger å søke ekstern finansiering

Det er mye jernskrot og annen søppel liggende rundt omkring på Sommersete. Det er også en god del piggtråd etter tyskerne tilstedeværelse på øya. Forvalterne har, sammen med kommunene, startet et prosjekt med opprydding i området.

Skogen som er vokst opp på de gamle jordene skal hogges slik at landskapet åpnes igjen, kulturlandskapet vil etterpå ivaretas av villsau på beite. Skogen som hogges ned skal benyttes til brensel på Sommersetet, eller ved kaianlegget i Vågen. Forvalterne har i 2024 vært en dag på Årøya og saget ned trær rundt huset. Det er imidlertid mer vegetasjon som må fjernes. Uke 21 (et par dager i tidsrommet 16 – 23/5) er satt av til arbeid på Sommersete. Lyngen kommune har også satt av denne uken. Det planlegges da å fjerne taket, legge på nytt tak og ellers rydde søppel med mere på eiendommen.

Verneområdestyret satte i 2024 opp **kr 60.000,-** til utfrakting og levering av søppel fra verneområdene som forvaltes av styret. Av forskjellige årsaker ble ikke dette gjennomført, og pengene ble returnert til Miljødirektoratet. Forvalter foreslår at dette behovet meldes inn på nytt i 2025 og kan benyttes til eventuell bruk av helikopter og levering av avfall i container.

Verneområdestyret forvalter noen naturreservervater som er viktig for sjø- og vadefugler. Det er ikke foretatt noen kartlegginger av disse de senere årene. Dersom ikke SNO har kapasitet til å foreta noen slik kartlegging (se også punktet under om SNO) bør man kjøpe denne tjenesten hos aktuelle institusjoner (eks. Nina, Ecofact...etc)

Ettersom denne saken skal diskuteres på styremøtet og kanskje også kommer det noen innspill til aktuelle tiltak under møtet med kommunene eller rådgivende utvalg er innstillingen fra forvalter kun et foreløpig forslag. Endelig forslag til vedtak ferdigstilles noen dager før fristen 10. januar 2025. Arbeidsutvalget kan da eventuelt gjøre et endelig vedtak på forslaget fra forvalter.

SNO-ressurs 2025

SNO (statens naturoppsyn) er forvaltningsmyndighetens feltpersonell.

Verneområdestyret bestiller hvert år feltoppdrag fra SNO. Det er viktig å sikre god dialog og forutsigbarhet i verneområdearbeidet med hensyn til prioritering av oppsynsinnsats, gjennomføring av oppdrag og oppfølging av bevaringsmål som SNO

har ansvar for. Forvaltningsmyndigheten og naturoppsynet skal bruke Naturoppdrag, både i planlegging og gjennomføring av oppdrag i verneområdene.

Forvalterne har på slutten av hvert år møte med SNO – lokalt der vi sammen ser på ulike tiltak der SNO har mulighet å bidra det kommende året. Forvalterne ser for seg at SNO kan bidra til skjøtselstiltak på Årøyholmen. Det er mange kulturmiljø og -minner som har blitt overgrodd av busker og trær. Det er også behov for hogst og rydding på de gamle jordene. Når det er hugget, vil villsauene bidra til å unngå ny gjengroing. Dette er et skjøtselstiltak som kan utføres i fellesskap mellom forvaltningsmyndighet og SNO.

Det er stor slitasje på stiene som går inn i Lyngsalpan. Det kan være behov for forsterking av stiene, lede vekk vann, legge klopper, bytte ut klopper eller påfyll av flis der vi har det. Det vil være behov for hjelp av transport av flis fra parkeringsplassen i Sørleangsbotn.

Det går flere armer av snøscooterløypen i Nordlenangen inn i Lyngsalpan landskapsvernområde. Vi ønsker bistand fra SNO om å sjekke at løypene merkes og overholdes i tråd med vedtatt trase. Det har vært noen henvendelser på at løypene ikke merkes i tråd med forskriften, og at det er mye ulovlig kjøring med løypen som utgangspunkt.

Det er noen bygg langs Lyngstadlandet. Det er et ønske at SNO tar en runde med båt og tar nye bilder av samtlige bygg i området. Bildene legges inn i naturoppdrag på installasjonen. Det er bygg på Jevvas, Indre Gamvik og i Purkevika. Det er også ønskelig at eventuelt avfall eller eventuelt andre observasjoner legges inn.

Det er behov for utskifting av en del av «løveskiltene» langs stinettet. Det er også behov for oppsetting av nye «løveskilt» der det tidligere ikke har vært noen. Dette for å gjøre besøkende oppmerksom på at de går inn i et verneområde. På mye brukte stier bør vi også sette opp underskilt som viser forbud mot EI-sykkel og bruk av drone.

Bevaringsmål: Verneområdestyret har vedtatt bevaringsmål knyttet til området i Sørleangsbotn. Dette må legges inn i naturoppdrag og følges opp av verneområdeforvalterne og SNO. Dette går på bredde av stier, «villbål» og forekomst av ekskrementer, toalettpapir og annet avfall langs sti og ved turmål.

Det er ønskelig med en bedre overvåking/kartlegging av fuglelivet i naturreservatene som verneområdestyret har ansvaret for. Dersom ikke SNO har kapasitet til en overvåking/kartlegging av tilstanden for sjøfugler og vadefugler bør man kanskje leie inn kartlegging fra andre instanser. Dette gjelder for Karnes, Stormyra og Sørleangsbotn naturreservater.

Det kan være aktuelt å invitere SNO til å komme på et møte med verneområdestyret for å fortelle om sitt arbeid, hva som er deres hovedoppgaver og hvordan forvaltning og SNO samarbeider.

Alle Statsforvaltere og verneområdestyrer

Trondheim, 07.11.2024

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2024/8934

Saksbehandler:
Vibeke Husby

Rammer og opplegg for statsforvalterne og verneområdestyrene - midler til tiltak i verneområder og naturrestaurering, samt SNO-ressurser i verneområder - 2025

Statsforvalteren kan i år innen 15. november sende inn et anslått totalbeløp for tiltaksmidler for 2025 (midler til naturrestaurering ikke inkludert) og på grunnlag av dette bli tildelt 25% av totalbeløpet allerede i tildelingsbrevet før jul. Elektronisk søknadssenter (ESS) skal som vanlig benyttes for å melde inn behov for midler til tiltak i verneområder og naturrestaurering, og frist for innmelding i ESS er 10. januar 2025. Innmelding av behov for SNO-ressurs skal bygge på planleggingsmøter mellom forvaltningsmyndighet for verneområdene og SNO lokalt.

Post 1420.31 – Tiltak i verneområder og naturrestaurering Nytt – statsforvaltere kan melde inn estimert totalbeløp innen 15. november 2024

Med referanse til oppfølging etter vårkonferansen for miljøverndirektørene og e-post fra Miljødirektoratet til embetene av 1. oktober, følger her informasjon om prøveordning for tidlig del-tildeling av tiltaksmidler. Prøveordningen gjelder kun for statsforvaltere og kommuner med delegert forvaltningsmyndighet. Ordningen gjelder ikke for restaureringstiltak over samme budsjettpost – her gjelder innmelding av behov for midler som før. Nasjonalpark- og verneområdestyrene skal melde inn og får behandlet sine behov for tiltaksmidler på samme måte som tidligere år.

For at statsforvalterne skal kunne starte opp forberedelser og tiltak som kan/bør ha oppstart tidlig på året i 2025, ønsker vi å tildele 25 % av innmeldt totalbehov allerede den 20. desember 2024, i tildelingsbrevet til statsforvalterne for 2025. Alle tiltak skal være i tråd med postformålet og strategien for bruk av midler til tiltak i verneområder. Vi ber om at statsforvalterne innen 15. november sender inn et realistisk anslag for totalbeløp for tiltaksmidler i 2025 – midler til naturrestaurering ikke inkludert. Anslaget sendes på e-post til post@miljodir.no og med kopi til vibeke.husby@miljodir.no

Nasjonalpark- og verneområdestyrene har i flere år meldt inn behov for midler til tiltak i ESS, på samme vis som statsforvalterne. De har på bakgrunn av innmeldingen fått en rammetildeling, med mulighet til å disponere midlene mellom innmeldte tiltak som er innenfor postformålet til kap./post 1420.31 i statsbudsjettet og er i tråd med strategien for bruk av midler til tiltak i verneområder. Vi legger nå opp til liknende prosedyre for statsforvalterne.

En ramme vil bli tildelt i februar 2025, på bakgrunn av hvilke tiltak som er godkjent/har fått status som OK i ESS. Dette vil gi en smidigere ordning for statsforvalterne og samtidig effektivisere arbeidet i direktoratet. Det vil ikke lenger være behov for å melde inn behov for omdisponering av tiltaksmidler, så lenge midlene benyttes på tiltak med status OK i ESS. Rapportering i ESS skal skje på slutten av året, på samme måte som før. Dette fordi vi trenger en nasjonal oversikt over bruken av tiltaksmidlene, med behov for å kunne ta ut nasjonale rapporter fra ESS til ulike formål. Naturoppdrag vil om ikke så lenge kunne gi ytterligere forenkling og effektivisering av oppgavene knyttet til både innmelding av behov for midler til tiltak og rapportering.

Kommuner med delegert forvaltningsmyndighet for verneområder

Statsforvalteren har ansvar for å kontakte kommuner med delegert forvaltningsmyndighet for mindre verneområder for å registrere behov for tiltaksmidler. Innmeldte behov skal samordnes og prioriteres av Statsforvalteren i dialog med kommunene og inngå i den samlede prioriterte innmeldingen. Kommuner med delegert forvaltningsmyndighet skal inviteres til planleggingsmøtene hos Statsforvalteren.

De miljørettslige prinsippene

De miljørettslige prinsippene (§§ 8 til 12) i naturmangfoldlovens kapittel II skal legges til grunn ved myndighetsutøvelse som berører naturmangfold. For at det skal komme frem tydeligere hvilke vurderinger som er gjort forut for søknader om midler til tiltak, skal forvaltningsmyndighetene synliggjøre vurderingene av miljørettsprinsippene ved innmelding av behov for midler til tiltak som kan berøre naturmangfold. Når en beslutning har utelukkende positiv effekt for naturmangfold, er det ikke nødvendig å bruke prinsippene. Vi ber om at det gis en kort oppsummering av vurderingen i merknadsfeltet ved utfylling av skjema i elektronisk søknadssenter og at eventuell utfyllende beskrivelse av vurderingene legges ved som vedlegg til tiltaket. Vurderingen etter prinsippene skal være forholdsmessig til tiltakets omfang og påvirkning på naturmangfoldet. I henhold til KLD sin veileder om naturmangfoldloven kapittel II, er det ikke nødvendig å henvise til hvert enkelt prinsipp, men vi ønsker at det kommer frem hvilke vurderinger som er gjort. Veilederen ligger på regjeringens nettsider [her](#) og Miljødirektoratets veiledning om miljørettsprinsippene finnes [her](#).

Naturrestaurering

Posten kan benyttes til å restaurere forringet natur i økosystemer som våtmark, skog, fjell, kulturlandskap, åpent lavland, elver og innsjøer og marine naturtyper langs kysten, både innenfor og utenfor verneområdene. Restaurering er nødvendig for å stoppe tapet av naturmangfold og under dette virkninger av klimaendringene. Midlene skal benyttes til å gjennomføre restaureringstiltak, blant annet med grunnlag i *Plan for restaurering av våtmark i Norge (2021-2025)*. Statsforvalteren i Oslo og Viken og Statsforvalteren i Innlandet kan bistå med faglige råd knyttet til restaurering av myr. Det kan meldes inn behov for midler fra post 1420.21 til styrket kapasitet hos Statsforvalterne knyttet til oppgaver på naturrestaurering. Vi gjør oppmerksom på at midlene til å styrke kapasiteten er begrenset.

Behov for midler til hogst av fremmede treslag i verneområder som er av et visst omfang, meldes inn i skjemaet for *Naturrestaurering* i ESS. Hvis tiltaket har mer karakter av skjøtsel, meldes det inn i skjemaet for *Tiltak i verneområder*.

Tiltak i verneområder

Målet for bruken av midler til tiltak i verneområder er at naturtilstanden opprettholdes og bedres. Miljødirektoratet legger *Strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder* til grunn for tildeling av midler, se vedlegg 1. Prioriteringene i strategien skal også følges ved innmelding av tiltak. Det kan meldes inn behov for tiltak i alle typer av verneområder, inkl. marine verneområder og andre verneområder i sjø.

Alle innmeldte tiltak skal i tillegg til verneformålet være i tråd med godkjent forvaltnings- eller skjøtelsesplan, besøksstrategi eller andre relevante styringsdokumenter. Tiltaksplaner i FPNV (forvaltningsplan på nett) er koblet til søknadskjema i ESS. Disse tiltaksplanene åpnes i ESS, og FPNV-tiltak velges direkte inn i søknadsskjemaet.

Det kan tildeles midler til kartlegginger og andre nødvendige utredninger som er direkte knyttet til tiltak.

Pågående skjøtselstiltak

Statsforvalteren kan for 2025 søke om en ramme på inntil kr. 500 000 per fylke for pågående skjøtselstiltak (ved senere endringer i fylkesinndeling tar vi forbehold om endret fordeling). Dersom behovet skulle overstige tildelt ramme, må overskytende tiltak spesifiseres som egne tiltak i ESS. Tiltak der SNO er økonomisk ansvarlig, meldes inn som enkelttiltak i ESS, og ikke som del av en ramme.

Fremmede arter

For bekjempelse av mink, rynkerose og stillehavsøsters er det utarbeidet handlingsplaner (DN-rapport 5-2011, DN-rapport 2013-1 og Rapport M-588, 2016). Prioriteringer gitt i handlingsplanene skal følges ved innmelding av behov for midler til

slike tiltak, og metodene som er gjengitt i planene skal benyttes. Ved minkbekjempelse kan fellingsinstruksen kun tas i bruk av tjenesteytere som har kontrakt med SNO.

Informasjonstiltak

Alle informasjonstiltak som iverksettes skal være i henhold til [merkevaren Norges nasjonalparker](#) og være forankret i en besøksstrategi. For verneområder forvaltet av verneområdestyrer og for verneområder med status som Ramsarområde, skal besøksstrategier sendes til Miljødirektoratet for faglig godkjenning. Alle henvendelser knyttet til informasjonstiltak rettes til merkevare@miljodir.no.

Områder som har eller tåler mye besøk, områder som har særlig sårbare naturverdier (med behov for kanalisering av ferdsel), samt bynære områder skal prioriteres ved utarbeidelse av besøksstrategier. Behov for midler til informasjonstiltak i slike prioriterte områder meldes inn via ESS. Statsforvalteren må samordne og gjøre en prioritering av forslag til informasjonstiltak fra kommuner med delegert forvaltningsmyndighet.

Statsforvalteren kan for 2025 melde inn behov for en ramme på inntil kr. 500 000 per fylke til informasjonstiltak (ved senere endringer i fylkesinndeling tar vi forbehold om endret fordeling). Dersom Statsforvalterens behov skulle overstige tildelt ramme, må overskytende tiltak spesifiseres som egne tiltak i ESS. Informasjonstiltak som SNO skal være økonomisk ansvarlig for, meldes inn som enkelttiltak i ESS.

Verneskilt og skiltstenger

Totalt behov for antall verneskilt, underskilt og skiltstenger meldes inn sammen med de andre tiltakene i ESS. Det skal benyttes en egen linje for skilt og en annen for stenger. Antall og type skilt/stenger oppgis i merknadsfeltet.

Retningslinjene for bruk av verneskilt finner du her:

https://www.miljodirektoratet.no/globalassets/alle-tema/verneomrader/retningslinjer-for-bruk-av-verneskilt_mdir_mai_2021.pdf

Vi har tidligere hatt en avtale for leveranse av verneskilt, underskilt og skiltstenger, men den har gått ut. Vi skal i gang med anskaffelse av ny avtale. Inntil videre er det fortsatt mulig å bestille hos Reklameservice AS: <https://miljodir.reklameservice.no/>. Bestillingsløsningen krever innlogging, og passordet er *miljodirektoratet*.

Innmeldinger av andre behov

Driftsmidler til verneområdestyrer

Verneområdestyrene skal melde inn behov for driftsmidler over post 1420.21 i ESS. Nærmere informasjon om hva det kan søkes om finnes i veiledningen til søknadsskjemaet i ESS under "Bestillingsdialog", "Behovsinnmelding statsforvalteren".

Midler til driftsoppgaver i verneområdene kan *ikke* dekkes over post 1420.31, men kan omsøkes under post 1420.21.

Forvaltningsplaner og bevaringsmål

Forvaltningsplaner skal utarbeides i det nettbaserte FPNV-systemet. Behov for midler til forvaltningsplaner skal meldes inn i ESS, i skjemaet *Behovsinnmelding statsforvalteren*.

Vi trenger å vite hva som er effekten av tiltak som settes inn, og det er derfor viktig med effektmåling av tiltak. Vi oppfordrer derfor forvaltningsmyndigheten til å etablere bevaringsmål i Naturoppdrag.

Ferdsestellere

Vi har frem til nå hatt et opplegg for ferdselstellere i verneområder der Miljødirektoratet besitter tellere, som fordeles til forvaltningsmyndighetene basert på behovsinnmelding. SNO lokalt har bistått med oppsetting og drift, samt ajourføring av databasen.

Erfaringene med dagens opplegg for ferdselstellere viser imidlertid at SNO bruker uforholdsmessig mye tid på oppfølging av tellere, og det er behov for å redusere SNO-bidraget grunnet begrensede ressurser. Dette betyr at forvaltningsmyndighetene kan forvente mindre SNO-bistand til tellere i felt. Vi er i ferd med å avklare opplegg for 2025, og vil komme med informasjon når dette er avklart.

For 2025 meldes behov for Miljødirektoratets elektroniske ferdselstellere inn i ESS som før. Det skal meldes inn både behov for å kunne beholde tellere som allerede er i bruk og behov for nye tellere. I kostnadsfeltet skrives kr. 1. Det er ikke ønskelig at forvaltningsmyndighetene kjøper inn tellere selv ved bruk av tiltaksmidler.

Marint søppel

Det fins en egen tilskuddspost for tilskudd til tiltak mot marin forurensning (post 1420.71). Statsforvalteren kan oppfordre frivillige og ideelle organisasjoner og stiftelser, private bedrifter, selvstendige kommunale og interkommunale selskaper og samarbeidsorganer til å søke midler fra denne posten for å få til et samarbeid om rydding innenfor de kystnære verneområdene. Opprydding av avfall langs elver, vann og innsjøer er også omfattet av ordningen. Behov for midler til mindre tiltak knyttet til rydding av marint søppel i verneområder kan meldes inn i ESS, i skjemaet *Tiltak i verneområder*.

Planlegging av verneområdearbeidet

Det er viktig å sikre god dialog og forutsigbarhet i verneområdearbeidet med hensyn til prioritering av oppsynsinnsats, gjennomføring av oppdrag og oppfølging av bevaringsmål som SNO har ansvar for. Forvaltningsmyndigheten og naturoppsynet skal

bruke Naturoppdrag, både i planlegging og gjennomføring av oppdrag i verneområdene.

Hovedpunkter i samhandlingen (se også tabell under):

- I tillegg til å bruke Naturoppdrag aktivt gjennom året, skal de årlige planleggingsmøtene omhandle verneområdearbeidet og være en arena for samhandling om utfordringer og prioriteringer kommende år
- Planleggingsmøtene mellom SNO og forvaltningsmyndighetene skal gjennomføres mellom 15. november og 15. desember. På forhånd bør det ha vært gjennomført formøter mellom saksbehandler hos forvaltningsmyndigheten og lokalt SNO hvor man går mer detaljert gjennom rapportering og nye fremtidige oppdrag
- Forslag til oppdrag for kommende år skal legges inn av forvaltningsmyndigheten i Naturoppdrag senest 1 uke før planleggingsmøtet. Forvaltningsmyndigheten kan også legge inn oppdrag ved behov gjennom året
- Alle oppdrag som er utført inneværende år skal være godt og tilstrekkelig dokumentert i Naturoppdrag av utføreren senest en uke før planleggingsmøtet. Dette gjelder også tiltak knyttet til Plan for restaurering av våtmark i Norge (2021-2025) og eventuelle andre oppgaver knyttet til restaurering av natur
- Endelig frist for innlegging av oppdrag for kommende år, er 10. januar.
- Ved innlegging av oppdrag i Naturoppdrag hvor SNO settes som ansvarlig, skal det som utfører settes inn navnet på *Naturoppsyn* som er oppgitt i Naturoppdrag. Alle verneområdene skal ha et SNO-navn som *Naturoppsyn*. Hvis det ikke ligger inne Naturoppsyn, lar en utfører stå tom
- SNO vil etter 10. januar ta endelig stilling til om oppdraget kan tas eller skal avvises. Hvis oppdraget tas, blir det vurdert om utfører skal endres eller ikke. Eventuell endring gjøres av SNO lokalt som del av egen planlegging
- Endelig frist for avklaring av oppdrag, settes til 15. mars, men det skal tilstrebes å ha dette klart så tidlig som mulig
- Forvaltningsmyndighetene har hovedansvar for behov og oppdrag, mens SNO bruker observasjon, med eller uten krav til oppfølging, samt installasjon for å registrere det som oppdages/registreres i felt. Forvaltningsmyndigheten må deretter vurdere om det skal genereres behov eller oppdrag utfra SNO sine innlagte observasjoner og installasjoner.

SNO er selv ansvarlig for å planlegge og prioritere og er økonomisk ansvarlig ved gjennomføring av egne tilsyns- og kontrolloppgaver. Det er allikevel viktig at forvaltningsmyndigheten drøfter tilsynsbehov med SNO og kommer med innspill til prioriteringer av tilsynsvirksomheten for kommende år. Det jobbes med å få på plass en egen funksjon i Naturoppdrag, hvor forvaltningsmyndigheten i samråd med SNO må legge inn ønsket tilsynsfrekvens for alle verneområder. I dag har mange embeter en egen plan for dette, og inntil den nye funksjonen i Naturoppdrag blir tilgjengelig, må

denne planen brukes. Ordinært tilsyn i verneområdene skal ikke legges som oppdrag i Naturoppdrag.

Oppdrag knyttet til registrering og skjøtsel av kulturminner må avklares med regional kulturminnemyndighet før de eventuelt legges inn som oppdrag til SNO.

Tabelloversikt over viktige frister og gjøremål.

Hva skal gjøres?	Hvem gjør det?	Når skal det gjøres?	Kommentar.
Formøter	Forvaltningsmyndighet og lokalt SNO	Senest en uke før planleggingsmøtet	Gjennomgang av gjennomførte og kommende oppdrag. Forvaltningsmyndighet arrangerer
Opprett forslag til kommende års oppdrag i Naturoppdrag	Forvaltningsmyndighet	Senest en uke før planleggingsmøtet	
Dokumenter alle oppdrag utført inneværende år i Naturoppdrag	Utfører	Senest en uke før planleggingsmøtet	Også tiltak knyttet til "Plan for restaurering av våtmark i Norge (2021-2025)" og andre naturrestaureringsoppgaver. Om utfører ikke har tilgang til Naturoppdrag skal ansvarlig dokumentere oppdraget
Planleggingsmøter	Forvaltningsmyndighet og lokalt SNO	15. november til 15. desember	Forvaltningsmyndighet arrangerer
Opprett alle oppdrag for kommende år i Naturoppdrag	Forvaltningsmyndighet	Senest 10. januar	Oppdrag til SNO skal være knyttet til en utfører
Siste frist for å avvise oppdrag i Naturoppdrag	Lokalt SNO	Senest 15. mars	Avviste oppdrag skal ha " <i>Ingen utfører</i> ". Godtatte oppdrag skal ha riktig <i>Utfører</i>

Elektronisk søknadssenter (ESS)

Elektronisk søknadssenter (ESS) vil være klart for innmeldinger i skjemaene *Midler til tiltak i verneområder* og *Midler til naturrestaurering* fra og med 20. november 2024.

Behov for tiltaksmidler skal meldes inn med netto beløp, det vil si uten merverdiavgift. Den regnskapsmessige håndteringen ved bokføring av merverdiavgift, omtales i Rundskriv R-116 fra Finansdepartementet.

Det ligger to ulike skjemaer i ESS for innmelding av behov for midler til tiltak på post 1420.31 – ett for *Midler til tiltak i verneområder* og ett for *Midler til naturrestaurering*. Alle tiltak skal kostnadsberegnes og gis unik prioritering i ett av skjemaene.

Det må være klart hvem som skal være økonomisk ansvarlig for de ulike tiltakene når de legges inn i ESS. Ethvert tiltak som meldes inn skal kun ha én økonomisk ansvarlig.

Tiltaksmidlene vil bli tildelt i hovedtildelingen i februar 2025. Dersom det skulle bli behov for supplerende tildelinger senere på året, meldes behov inn på e-post til:

Vibeke Husby vibeke.husby@miljodir.no for verneområder forvaltet av Statsforvalteren og av kommuner med delegert forvaltningsmyndighet

Ingrid Moe Dahl ingrid.moe.dahl@miljodir.no for verneområder forvaltet av verneområdestyrer.

Frist for forvaltningsmyndigheten for å melde inn behov for midler i ESS og behov for SNO-ressurs (som utfører) i Naturoppdrag, er **10. januar 2025**.

Elektronisk søknadssenter <https://soknadssenter.miljodirektoratet.no/>
Naturoppdrag: <https://naturoppdrag.miljodirektoratet.no/>

Rapportering

Rapporteringen av mer-/mindreforbruk skal skje i forbindelse med rapport pr. 31. aug. 2025, økonomirapportering pr 1. november og endelig årsrapport pr. 31. des. 2025. Samtidig med endelig årsrapportering skal det også rapporteres i ESS på enkelttiltak finansiert over post 1420.31. Manglende rapportering kan få konsekvenser for senere tildelinger.

Planlagte tiltak som ikke blir realisert, rapporteres fortløpende til Miljødirektoratet, se mailadresser over. Det kan da frigjøres tiltaksmidler som kan komme andre verneområder til gode.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Ivar Myklebust

avdelingsdirektør
Land- og friluftslivavdelingen

Morten Kjørstad

avdelingsdirektør
Statens naturoppsyn

Vedlegg:
Strategi for bruk av tiltaksmidler 2020-2025

Kopi til: Kommuner med delegert forvaltningsmyndighet for verneområder

Strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder, 2020-2025

Innledning

Regjeringen vil bevare et representativt utvalg av norsk natur for kommende generasjoner, og en god forvaltning av verneområder er viktig for å kunne nå dette målet. Regjeringen ferdigstilte i 2019 Handlingsplan for styrket forvaltning av verneområdene, og ett av tiltakene i planen er å oppdatere strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder innen 2021. Ifølge tildelingsbrevet til Miljødirektoratet for 2019 skal "Styrket ivaretagelse av verneverdiene i verneområdene og oppfølging av handlingsplan for styrket forvaltning av verneområdene" prioriteres. Tiltaksmidlene fordeles på bakgrunn av dagens trusselbilde og har som formål å ivareta, samt forbedre tilstanden i verneområdene. Midlene prioriteres derfor til tiltak som virker avbøtende på negative påvirkningsfaktorer der verneverdiene er truet.

Klimaendringene kan forventes å gi økt stress for mange av artene og naturtypene i verneområdene og kan gi endringer i sammensetningen av arter. For å minimere de negative effektene av klimaendringer på verneverdiene, må andre negative påvirkninger begrenses mest mulig. Eksempler på dette er gjengroing, forstyrrelser og forurensning. I tillegg bør forvaltningen av verneområder nå ta ekstra hensyn til klimaeffekter i planlegging av tiltak. Skjøtselstiltak, som fjerning av fremmede arter, må for eksempel antas å øke i omfang som følge av klimaendringene, og planlegging av tilretteleggingstiltak som etablering av stier og broer, må ta høyde for økte nedbørsmengder med påfølgende flom- og rasfare.

Tiltaksposten – Statsbudsjettets kap./post 1420.31

Det overordnede målet for forvaltning av verneområder er å ivareta verneformålet og verneverdiene i det enkelte verneområde. Postbeskrivelsen for post 1420.31 Tiltak i verneområde, gir viktige formelle rammer for hvordan tiltaksmidlene skal disponeres. Størrelsen på tiltaksposten avsettes i hvert års statsbudsjett og har i de siste årene økt. I statsbudsjettet for 2019 (Prop.1S (2018-2019) står følgende:

"Midlane går til tiltak som er naudsynte for å ta vare på verneverdiene, inkludert utgreiingar som er naudsynte før tiltak, informasjonstiltak og skjøtels- og tilretteleggingstiltak. Tilretteleggingstiltaka omfattar opparbeiding av stigar, klopping og merking for å betre tilgjenge i verneområda og samstundes styre ferdsla i og rundt sårbar natur i verneområda. Midlane nyttast òg til informasjonstiltak i alle typar av verneområde i samband med ny merkevarer for Noregs nasjonalparker og til utarbeiding av besøksstrategiar for nasjonalparker og andre verneområde med store besøkstal eller særskilde utfordringar. Alle tiltak skal vere i tråd med godkjent forvaltings-/skjøtelsplan for verneområda og andre relevante styringsdokument."

Posten for tiltaksmidler er en statlig investeringspost for forvaltningsmyndighetenes prioriterte tiltak i verneområder. Midlene skal derfor kun benyttes til tiltak i forvaltningsmyndighetens egen regi, ev. til kjøp av tjenester for gjennomføring av tiltakene. Midlene kan ikke benyttes som tilskudd til andre aktører. Drift og vedlikehold av infrastruktur (veier, toaletter, parkeringsplasser o.l.) utenfor verneområdene finansieres ikke over tiltaksmidlene.

For å kunne ivareta verneverdiene innenfor verneområder, vil det av og til være nødvendig å gjennomføre tiltak også utenfor verneområdene. Dette betinger samarbeid og avtale med grunneiere. Et eksempel på et slikt tiltak er når uttak av fremmede arter innenfor og utenfor vernegrensene må sees i sammenheng for at tiltaket skal få optimal effekt.

For å oppnå en god forvaltning av verneområder, kan det være nødvendig med generelle naturkartlegginger, sårbarhetsvurderinger, brukerundersøkelser, utarbeidelse av forvaltnings- og skjøtelsplaner, overvåking og

utarbeidelse av nettsider o.a. Slike tiltak finansieres ikke over kap./post 1420.31, men over andre budsjettposter.

Forutsetning for tildeling av midler

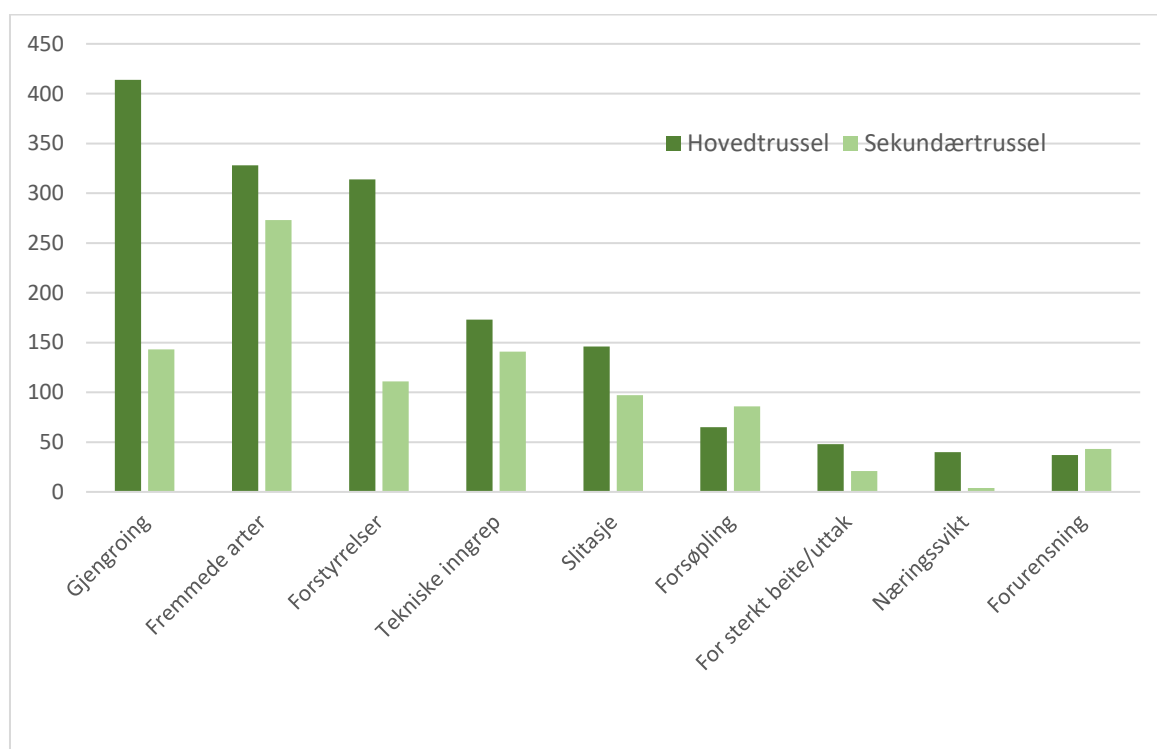
Tiltak skal være forankret i en skjøtts- eller forvaltningsplan, en besøksstrategi for området eller andre relevante styringsdokumenter.

I forkant av innmeldingen må formaliteter rundt tiltaket være avklart, som planavklaringer og innhenting av nødvendige tillatelser for gjennomføring av tiltaket. I tillegg må eierforhold og tilsyns-/drift- og vedlikeholdsavtaler være avklart.

I Handlingsplan for styrket forvaltning av verneområdene er det presisert at "For større installasjoner som fugletårn mv. er det krav om en betydelig samfinansiering fra andre for å kunne prioritere tiltaket. Videre må eierforholdet og vedlikeholdsansvaret avklares på forhånd."

Prioriteringer ved bruk av midler til tiltak i verneområder

Klima – og miljødepartementet har bedt om en styrket ivaretagelse av verneverdiene i verneområdene. Bedring av tilstanden i verneområder, slik at antall truede verneområder reduseres, vil derfor ha fokus. De største negative påvirkningsfaktorene er gjengroing, fremmede arter, forstyrrelse av dyrelivet, tekniske inngrep og slitasje på vegetasjon, figur 1.

Figur 1. Trusselfaktorer i verneområder pr 31.12.2017

Ved fordeling av midler til skjøtsel og besøksforvaltning, skal tiltakene som gir størst positiv effekt på tilstanden og som direkte bidrar til å motvirke negative påvirkningsfaktorer prioriteres.

Etablerte skjøtselstiltak i naturtyper som krever kontinuerlig skjøtsel for å opprettholde god tilstand (løpende

skjøtsel), skal prioriteres høyere enn nye, større prosjekter. Det finnes likevel tilfeller der strakstiltak bør prioriteres. Dette gjelder f.eks. der det oppdages nye forekomster av fremmede arter med stort spredningspotensiale og der trua arter eller naturtyper står i fare for å gå tapt. Et annet eksempel kan være sikkerhetstiltak knyttet til besøksforvaltningen.

I verneområder der verneformålet trues av manglende skjøtselstiltak, og der det er behov for oppstart av tiltak umiddelbart, vil slike tiltak prioriteres foran besøksforvaltningstiltak som ikke er direkte knyttet til trusselbildet. Tiltak for å styrke besøksforvaltningen kan eventuelt gå parallelt med nødvendige skjøtselstiltak.

Et delmål med budsjettposten er å tilrettelegge for de besøkende med informasjon i tråd med merkevaren Norges nasjonalparker. I enkelte verneområder er det ikke ønskelig med økt ferdsel av hensyn til verneverdiene. I slike områder er likevel god, oppdatert informasjon i tråd med merkevaren viktig.

Målet med forvaltningen av verneområdene er å redusere truslene mot verneverdiene og å ønske folk velkommen inn for gode naturopplevelser.

Strategien vår for å nå dette målet, vil være å prioritere tiltak som innretter seg mot en bedret tilstand i verneområdene. Dette vil være tiltak som innrettes mot trusselfaktorene for de aktuelle områdene, og slike tiltak kan være både skjøtselstiltak og tilretteleggingstiltak. For å sikre en god opplevelse for besøkende, vil vi følge opp tiltak som er fremmet i besøksstrategier, og inkludert er bruk av merkevaren Norges nasjonalparker.

Prioriteringer ved bruk av tiltaksmidler:

1. Tiltak som direkte bidrar til å motvirke negative påvirkningsfaktorer knyttet til trusselbildet. Ramsar-områder og truede naturtyper prioriteres høyest blant disse tiltakene
2. Løpende skjøtselstiltak
3. Vedlikehold av eksisterende tilrettelegging
4. Bruk av merkevaren Norges nasjonalparker i verneområder med høyt besøkstrykk
5. Bruk av merkevaren i øvrige verneområder
6. Besøksforvaltningstiltak som ikke er direkte knyttet til trusselbildet (slik som fugletårn mm.)

Finansiering av større tilretteleggingstiltak

Midler til opprettelse av installasjoner som informasjonspunkt, toalettbygg og parkeringsplasser i tilknytning til verneområder, må være forankret i en godkjent besøksstrategi for å kunne bli prioritert. Tiltaksmidler kan brukes til (primært å delfinansiere) gjennomføring av denne typen tilrettelegging, og søknader til slike anlegg skal være godt begrunnet med bl.a. informasjon om besøkstall og eksisterende bruk av området.

Tilrettelegging etter universell utforming i verneområder

Universell utforming av stier innebærer krav til dekke, terrengutforming og bredde som vanskeliggjør denne typen tiltak i verneområder. I verneforskriftene er det et generelt forbud mot tyngre tekniske inngrep, og de har som den klare hovedregel ikke dispensasjonsbestemmelser som hjemler universell tilrettelegging i verneområdet. Den generelle dispensasjonsbestemmelsen i nml. § 48 første ledd, første alternativ, vil sjelden kunne anvendes da universell utforming medfører terrenginngrep som strider mot verneformålet og påvirker verneverdiene. Hvorvidt et omsøkt tiltak er i konflikt med forskriften må vurderes i det enkelte tilfellet.

Utenfor verneområdet, i tilknytning til innfallsporter eller startpunkt, kan det i enkelte tilfeller være aktuelt å etablere tilretteleggingstiltak med universell utforming. Også utenfor verneområder bør forvaltningsmyndighet være bevisst på inngrep som påføres terrenget og gjøre en vurdering av om behovet står i forhold til kostnader og inngrep.

På denne bakgrunnen vil det være høy terskel for tildeling av midler utover det som kan defineres som "enkel tilrettelegging" i verneområder.

Kulturminner i verneområder

Kulturminner er en del av verneformålet i de aller fleste nasjonalparker og i enkelte andre verneområder. Ansvar for oppfølging og ivaretagelse av kulturminner ligger hos kulturminnemyndighetene. Det er egne poster på statsbudsjettet for forvaltning av kulturminner, og tiltaksmidler prioriteres vanligvis ikke til dette formålet. Skjøtsel av enkelte kulturminner, slik som steingjerder, gravrøyser og fangstsystemer, kan likevel vurderes prioritert for samfinansiering med kulturminnemyndigheten. Eksempler på tiltak som *ikke* finansieres av tiltaksmidler eller driftsmidler er vedlikehold av bygninger i verneområder. Ansvar for finansiering av vedlikehold og drift av bygninger ligger hos eier.

Arkivsaksnr: 2023/10518-27

Saksbehandler: Oddrun Merete
Skjemstad

Dato: 25.11.2024

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Lyngsalpan verneområdestyre	28/24	03.12.2024

Eventuelt på styremøte 3. desember 2024

Forvalters innstilling

Saksopplysninger

Vurdering

Lenangen skole

SAKSBEHANDLER: ODDRUN MERETE SKJEMSTAD

VÅR REF.: 2024/8529 - 432.2

DATO: 23.08.2024

Innvilget dispensasjon til bruk av ATV til frakt av utstyr for funksjonshemmet elev i forbindelse med skoletur, Lenangen skole - Lyngsalpan landskapsvernområde

Viser til søknad om bruk av ATV for frakt av bagasje og utstyr for funksjonshemmet elev i forbindelse med skoletur til Lomvatnan i Lyngsalpan landskapsvernområde/lttugáissaid suodjemeahcci.

Søknaden er samsvar med vedtak 7/16 i Lyngsalpan verneområdestyre behandlet delegert av forvalter. Det er fattet følgende

Vedtak

Med hjemmel i verneforskriftenes § 48, jfr. Samme lovs § 77, innvilges Lenangen skole sin søknad om bruk av ATV i forbindelse med frakt av utstyr for funksjonshemmet elev på skoletur til Russelvdalen 28. – 30. august 2024.. Det gis dispensasjon til 2 turer; en tur den 28/8 2024 og en tur 30.8. 2024. Det kan også brukes henger på ATV for å ta med fellesutstyr til skoleturen så lenge det ikke fører til flere turer.

Dispensasjonen gjelder kun etter inntegnet trasé på kart/gamle kjørespor, og det må ikke forekomme annen kjøring i området. Dispensasjonen skal medbringes under kjøring i verneområdet og eventuelt fremvises til politiet eller Statens naturoppsyn dersom det blir etterspurt.

Motorferdselen må holdes til et absolutt minimum.

Vedtaket begrunnes i at kunnskapsgrunnlaget er tilstrekkelig til at tillatelse kan innvilges, søknaden anses som ikke å være i strid med verneformålet eller vil påvirke verneverdiene nevneverdig.

Mislighold fører til inndragning.

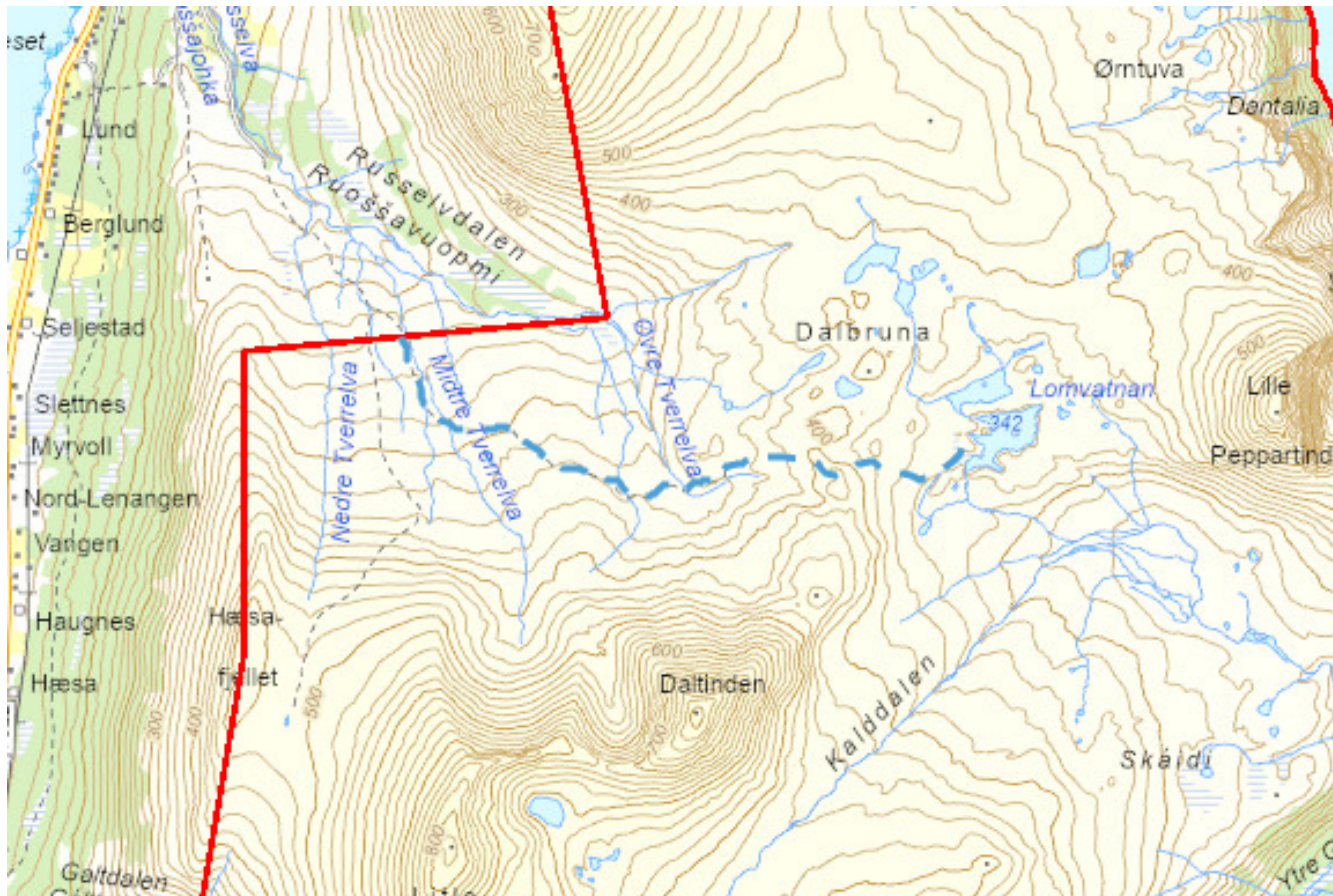
Det gjøres oppmerksom på at tillatelse etter naturmangfoldloven ikke fritar for innhenting av nødvendige tillatelser etter annet lovverk (eks. Lov om motorferdsel), eller hos grunneier.

Bakgrunn

Lenangen skole søker om dispensasjon til bruk av ATV for frakt av bagasje for en elev ved skolen i forbindelse med skoletur til Russelvdalen i Lyngsalpan. Det er ca. 5 km å gå til området det skal campes i, og eleven har ikke forutsetninger for å kunne bære bagasjen sin til leirstedet.

Det er ca. 3 km av turen som ligger innenfor vernegrensen til landskapsvernområdet. Turen er planlagt til tidsrommet onsdag 28. august til fredag 30. august 2024.

Kjøringen skal foregå etter eksisterende trase som brukes av reindriften så kjøringen vil ikke føre til nye kjørespor i terrenget.

Vernebestemmelser

Lyngsalpan landskapsvernområde/Ittugáissáid suodjemeahcci ble vernet ved Kronprinsregentens resolusjon 20.02.2004.

Formålet med vernet er å ta vare på et av Norges mest karakteristiske fjellområder som inkluderer isbreer, morener, daler og geologiske forekomster med det biologiske mangfoldet, de kulturminner og den kulturpåvirkning som preger landskapet. Allmennheten skal ha anledning til naturopplevelse gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

Ivaretagelse av naturgrunnet innenfor landskapsvernområdet er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse og området skal kunne brukes til reindrift.

§ 3, pkt. 5 Motorisert ferdsel

5.a Motorferdsel på land og i vann/vassdrag er forbudt. Forbudet gjelder også lavtflyging under 300 meter og landing. Henting og bringing av passasjerer og gods der luftfartøyet ikke berører

bakken, er også forbudt. I punkt 5.2 spesifiserer hvilke tiltak der motorferdsel likevel er tillatt og i 5.3 i hvilke tilfeller det kan gis dispensasjon for til motorisert ferdsel.

Pkt. 5.3 Forvaltningsmyndighetene kan gi tillatelse til:

(utdrag som omfatter bruk av barmarkskjøretøy)

- a) Motorferdsel på barmark i forbindelse med reindriftsutøvelse i samsvar med godkjent distriktsplan etter reindriftsloven
- e) Motorferdsel på barmark utenom eksisterende skogsveier i forbindelse med landbruksdrift.

Naturmangfoldlovens § 48 (dispensasjon fra vernevedtak)

"Forvaltningsmyndigheten *kan* gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

I avveiningen mellom øvrige vesentlige samfunnsinteresser og hensynet til verneområdet skal det særlig legges vekt på verneområdets betydning for det samlede nettverket og om et tilsvarende verneområde kan etableres eller utvikles et annet sted. Tiltakshaveren kan pålegges å bære rimelige kostnader ved ivaretagelsen, opprettelse eller utviklingen av et slikt tilsvarende område.

Søknad om dispensasjon etter første ledd skal inneholde nødvendig dokumentasjon om tiltakets virkning på verneverdiene. I dispensasjon etter første ledd skal begrunnelsen for vedtaket vise hvordan forvaltningsmyndigheten har vurdert virkningene som dispensasjonen kan få for verneverdiene, og hvilken vekt det er lagt på dette."

I henhold til naturmangfoldloven (§ 7) skal også prinsippene i lovens §§ 8- 12 legges til grunn som retningslinjer ved utøvelse av offentlig myndighet, også når forvaltningsmyndigheten fatter vedtak etter forskrifter for verneområder.

Vurdering

Frakt av funksjonshemmede (eller utstyr for funksjonshemmet) er ikke omtalt i verneforskriften og forskriftene hjemler derfor ikke det. Verneområdestyret kan likevel gjøre vurderinger etter naturmangfoldlovens § 48. Hjemmelen for å gi dispensasjon etter § 48 skal være snever og det skal vurderes om tiltaket strider mot vernevedtakets formål og om det kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller om sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

Denne søknaden kan ikke sies å ha sikkerhetsmessige hensyn eller vesentlige samfunnsinteresser. Det gjenstår da å vurdere om en dispensasjon vil kunne stride mot vernevedtakets formål, eller om det kan påvirke verneverdiene nevneverdig.

Bevegelseshemmede/funksjonshemmede stiller i en gruppe for seg som har større behov for, og må gis større muligheter, enn andre å bruke motoriserte fremkomstmidler. I dette tilfellet er det en skoletur som skal gjennomføres der en elev ekskluderes dersom ikke barmarkskjøretøy kan benyttes. Eleven er avhengig av motoriserte fremkomstmidler for å kunne utøve friluftsliv sammen med resten av skolen.

Kjøringen skal foregå etter traseen som reindrifta benytter under gjeting og trekk. Eventuell kjøring vil derfor ikke sette nye spor i terrenget. Det har ellers også vært en svært tørr sommer, og det er tørt i terrenget. Det bidrar også til at kjøringen sannsynlig ikke setter nye spor, og ikke påvirke landskapet i særlig grad.

Det anses at en dispensasjon i dette tilfellet ikke vil stride mot vernevedtakets formål, og det vil heller ikke påvirke verneverdiene. Kjøringen skal foregå i en periode av året der naturen er robust og den vil ikke være til sjenanse for fugl og vilt. Yngling og hekking er ferdig og vilt tåler å bli skremt av motoriserte kjøretøy. I henhold til naturmangfoldlovens § 8 anses det at krav om kunnskap om konsekvenser ved en dispensasjon er oppfylt. Naturmangfoldslovens § 9 om føre-varprinsippet kommer derfor ikke til anvendelse.

En dispensasjon i dette tilfellet vil som sagt ikke få noen negativ påvirkning i dette ene tilfellet, men det må også gjøres vurderinger på om det vil kunne bli mange slike søknader etter hvert. I dette tilfellet er det en skole som skal på tur og en dispensasjon vil ikke skape presedens for at alle søknader om dispensasjon til barmarkskjøring automatisk innvilges, jfr. naturmangfoldlovens § 10. Dette er spesielle tilfeller der enkeltelever vil kunne bli ekskludert fra det sosiale felleskapet ved skoleturer dersom søknaden ikke innvilges. Det er også nyttig at skolene bruker verneområdet slik at ungene får en kjennskap til fjellet og verneområdet.

Vurderinger etter naturmangfoldlovens §§ 11 og 12 anses ikke som relevant i denne saken.

Klageadgang:

Dette vedtaket kan påklages innen tre uker til Miljødirektoratet. Eventuell klage sendes til Lyngsalpan verneområdestyre. Klagen må inneholde opplysninger om hvilket vedtak som påklages, årsaken til klagen, hvilke endringer som ønskes og eventuelt andre opplysninger som kan ha betydning for vurdering av klagen

Med hilsen

Oddrun Merete Skjemstad
verneområdeforvalter
Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Lyngen kommune
Statsforvalteren i Troms og Finnmark

Strandveien 24 9060 LYGSEIDET

The Arctic University of Norway, UIT

SAKSBEHANDLER: ODDRUN MERETE SKJEMSTAD

VÅR REF.: 2024/8938 - 432.2

DATO: 06.09.2024

Innvilget dispensasjon til bruk av drone i forbindelse med feltkurs i Steindalen 8. - 11. september 2024

Vedtak/ Decision

In accordance with section 48 of the Biodiversity Act, permission is granted to use a drone for filming the Scientists and students in Steindalen, Lyngen Alps protected area.

- The permission is granted for The arctic University of Tromsø and Centre for ice, Cryosphere, Carbon and Climate between 8 – 13th September 2024
- When the drone is in use, consider all others in the area and cause as little disturbance as possible. If there are any other people in the area, talk to them and tell them why you are flying the drone and that you have been given a permission from the authority.
- The drone operator must follow the rules provided in the " Regulations concerning aircraft without a pilot on board etc."
- If birds of prey are observed in the air during flight, the drone must immediately be grounded.
- This permission must be brought to site and shown to the supervisor/ranger from Norwegian nature surveillance if this is required

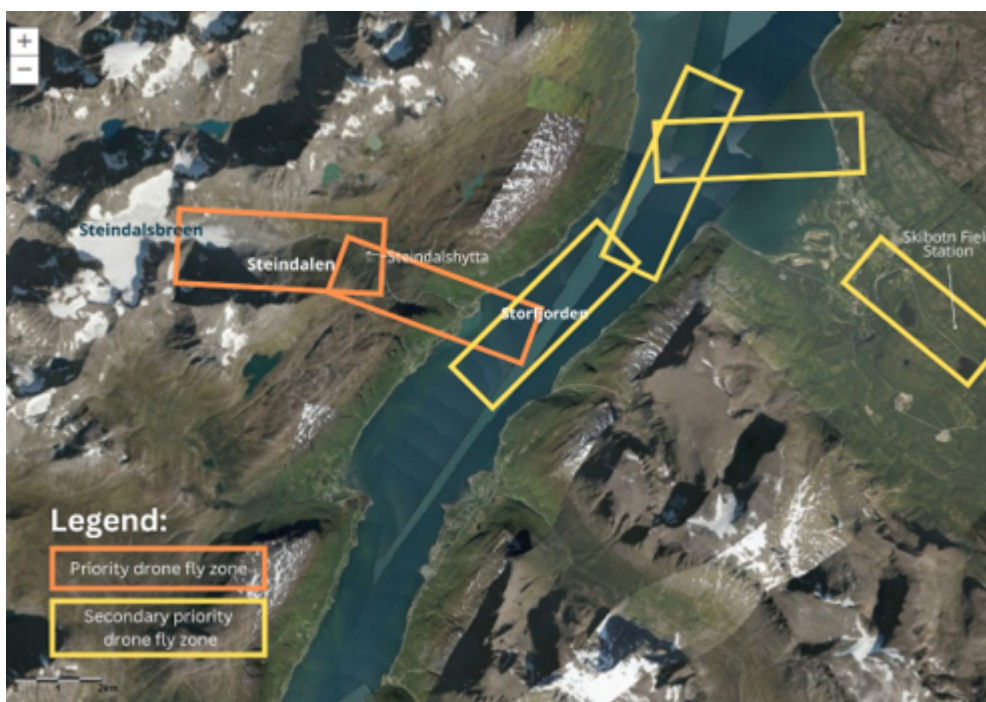
The permission to use a drone in this case does not contradict the purpose of the protection and will not significantly affect the values of protection. The knowledge base is sufficient for an exemption to be granted. The precautionary principle will therefore not be applicable.

It is not necessary to obtain a permit from the conservation regulations to use a drone in the yellow areas on the map. These areas are outside the landscape conservation area, and there are no restrictions on drone use there.

NB! We will kindly ask you to pay attention if there are any reindeers in the area. The reindeer herders will be gathering reindeers in the area when you have the project with the students. They would appreciate it if you could remain still (be quiet, sit or lay down) if they come by with the herd. This is to avoid scaring the reindeer, which can cause the herd to scatter or turn back. This would, in case, create a lot of extra work for the reindeer herders. You will hear them if they approach, as they have dogs that bark and possibly some motorized vehicles.

Bakgrunn

Centre for ice, Cryosphere, Carbon and Climate will be hosting its first annual field school in Steindalen between 8-13th September and they will have science journalist [Jacopo Pasotti](#) join them in the field. Jacopo is an experienced drone pilot and they would like him to capture some footage and pictures of the field school scientists and students at work in Steindalen (primary goal – orange boxes on the map) and when they are at the Skibotn Feltstasjon and or on the research vessel RV Beret Paulsdatter in Storfjorden (this is secondary goal, yellow boxes on the map, which might not be possible due to time/battery constraints). This footage will be used in Jacopo's work and they hope also for the future promotion of the field school activities.

Goal of filming:

- Primary goal (orange boxes): To capture film and photographs of the field school scientists and students at work in Steindalen.
- Secondary goal (yellow boxes): To capture film and photographs of the field school scientists and students at work on the RV Beret Paulsdatter in Storfjorden and Skibotn Feltstasjon.

Amount of flight time: a maximum of 2x 15min flights (due to battery limitations) at some point between Sunday 8th – Wednesday 11th September

Grunnlaget for avgjørelsen

Protection Rules for Lyngsalpan Landscape Conservation Area Purpose of the Protection:

§ 2. The purpose of the landscape conservation area is to preserve one of Norway's most characteristic mountain areas, which includes glaciers, moraines, valleys, and geological formations, along with its biological diversity, cultural heritage, and the cultural influences that characterize the landscape.

The public should have the opportunity to experience nature through the practice of traditional and simple outdoor activities with minimal technical facilitation.

Preserving the natural foundation within the conservation area is important for Sami culture and economic use. The area should be available for reindeer husbandry.

Regarding the assessment of permission to use drones, we must consider regulations § 3, item 6.2: "Unnecessary noise is prohibited. Examples of this include engines on model airplanes and model boats. The list is not complete."

There is no exemption provision for the use of drones in the landscape conservation area, but an exemption may be considered under the Nature Diversity Act § 48. This section sets very strict criteria for when an exemption can be considered, allowing for actions that "do not conflict with the conservation purpose and do not significantly affect the conservation values." Both conditions must be met. Exceptions can also be considered "if safety concerns or the consideration of significant societal interests make it necessary."

An exemption does not have to be granted, even if the conditions are met. Discretion and instructions from higher authorities also play a role. The exemption rule in § 48 cannot be used to expand the boundaries set by the conservation decision but serves as a safety valve to address unforeseen or special cases that were not considered at the time of the protection decision.

In addition to the protection regulations, all matters concerning nature must also be evaluated according to the Nature Diversity Act §§ 8-12, cf. § 7 of the same law.

The Lyngsalpan Conservation Area Board adopted the management plan in 2018, and this is what the plan states about drones:

"The use of drones is not covered by the Motorized Transport Act and is not subject to the prohibition on low-altitude flying in the landscape conservation area. However, according to the protection regulations, unnecessary noise should be avoided. The use of motorized model aircraft and similar devices is not permitted. A drone is considered a motorized model aircraft in this context, and its use in the landscape conservation area is generally prohibited. Any permission to use drones must be assessed under § 48 of the Nature Diversity Act. Exemptions for drone use should be limited to activities of significant public interest or tangible utility value. Activities of significant public interest may include film production for the promotion of tourism, conservation values, or news coverage, or other film productions that reach a large audience. Exemptions will not be granted for drone use for private filming purposes. Drone use with substantial utility value may include use in connection with reindeer husbandry, agriculture, rescue missions (and exercises), research, and similar activities. The extent of drone use must be weighed against the cumulative impact on bird and wildlife. During certain times of the year, it will be more challenging to obtain exemptions for drone use. This particularly applies during nesting and breeding seasons, as well as during molting and migration in the spring and fall."

Vurdering

Drone use has become very popular, and exemptions must be limited to activities of significant public interest or tangible utility value. A single electric drone is barely audible from a short distance, but if drones were freely used, they could be considered noise within the landscape

conservation area. People perceive noise differently; some may find the sight of a drone disturbing, while others are more tolerant and don't perceive it as noise.

In Lyngsalpan's purpose clause, the emphasis is on traditional and simple outdoor activities. Extensive use of drones may not be characterized as traditional and simple use of the conservation area. The conservation board has conducted two different surveys asking the public their thoughts on drone use in conservation areas. There is broad agreement that widespread use of drones is not desirable. A drone is also a foreign element that can disturb birds and wildlife, which is particularly problematic during nesting and breeding seasons. Birds and animals have better hearing than humans, and they may perceive the noise from a drone differently than humans do. In Lyngsalpan, bird and wildlife are not specifically protected, but the Nature Diversity Act's § 6 on the general duty of care applies, ensuring that species and their genetic diversity are preserved in the long term and that species exist in viable populations within their natural ranges.

In this case, the drone will be a short-term disturbance occurring during a time of year when nature is resilient. It will not be a nuisance to any potential birds of prey or other wildlife, as there will be no birds foraging near the ice, nor will there be any nesting sites in the immediate vicinity. The conservation board has generally good knowledge of the area from ecological surveys and studies and the management plan process. This ensures compliance with the Nature Diversity Act's knowledge requirement (§ 8), and therefore the precautionary principle (§ 9) of the same law does not apply.

Regarding the final clause of the purpose section: "The public should have the opportunity to experience nature through the practice of traditional and simple outdoor activities with minimal technical facilitation," several people have expressed that drone filming diminishes the sense of being in an untouched area, which is expected when visiting a protected area. During this time of year, there might be many people hiking in the landscape conservation area, and a drone could be perceived as a disruptive element that reduces the quality of their nature experience. Therefore, it is important to show respect and keep a distance from hikers, or alternatively, talk to them and explain why a drone is being used.

When the protection of Lyngsalpan was established in 2004, it was not common for drones to be widely owned. Therefore, the protection regulations do not specifically address this. Model aircraft and similar devices are mentioned in the protection regulations, and drones fall under the same provision, meaning their use is not permitted in the landscape conservation area. A drone is quieter than a model aircraft and can, in many cases, be a useful tool. The conservation board has therefore, in the management plan, allowed for the use of § 48 to consider exemptions for drone use for activities of significant public interest or tangible utility value. Activities of significant public interest may include film production for the promotion of tourism, conservation values, or news coverage, or other film productions that reach a large audience. Exemptions for drone use for private filming purposes are not granted.

The conservation board also aims to be restrictive in granting exemptions during the nesting and breeding seasons. Over the years, a practice has been established where exemptions are not granted for drone use from mid-March through July. Exceptions have been made for drone use in reindeer husbandry and agriculture. In this case, the use of the drone will be a useful tool for

filming the students and the field school scientists to promote the study and also in the photographers work.

A permit in this case will not set a precedent for allowing all drone use in this conservation area or other areas. An exemption in this instance will not lead to significant cumulative impacts or burden the ecosystem in the landscape conservation area, as per § 10 of the Nature Diversity Act. § 11, which states that the costs of environmental degradation should be borne by the responsible party, is not considered relevant in this case. § 12, regarding environmentally sound techniques and operating methods, is satisfied here; with careful flying, drone use in this case is an effective method that has minimal impact on the conservation values.

Konklusjon

It is assessed that there is a good understanding of biodiversity, and the conditions for granting an exemption are met under the specified conditions in the decision. The drone flight is brief and temporary, and therefore will not conflict with the conservation objectives or significantly impact the conservation values.

Klageadgang/ right to appeal:

Dette vedtaket kan påklages innen tre uker til Miljødirektoratet. Eventuell klage sendes til Lyngsalpan verneområdestyre. Klagen må inneholde opplysninger om hvilket vedtak som påklages, årsaken til klagen, hvilke endringer som ønskes og eventuelt andre opplysninger som kan ha betydning for vurdering av klagen/ This decision can be appealed within three weeks to the Norwegian Environment Agency. Any complaint must be sent to the Lyngsalpan Protected Area Board. The appeal must contain information about which decision is appealed, the reason for the appeal, what changes are requested and any other information that may be of significance for the assessment of the appeal.

Med hilsen

Oddrun Merete Skjemstad
verneområdeforvalter
Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:
Statsforvalteren i Troms og Finnmark

The arctic university of Norway, UIT

SAKSBEHANDLER: ODDRUN MERETE SKJEMSTAD

VÅR REF.: 2024/8958 - 432.2

DATO: 06.09.2024

Innvilget søknad om dispensasjon til bruk av drone i nærheten av Steindalsbreen i uke 37

Refers to application to use a drone for research in Lyngsalpan protected area received September 5th. The conservation area manager has due to the delegated authority, given in case 7/16, made the following

Vedtak

In accordance with section 48 of the Biodiversity Act, permission is granted to use a drone for filming for research on Steindalen glacier in Lyngen Alps protected area.

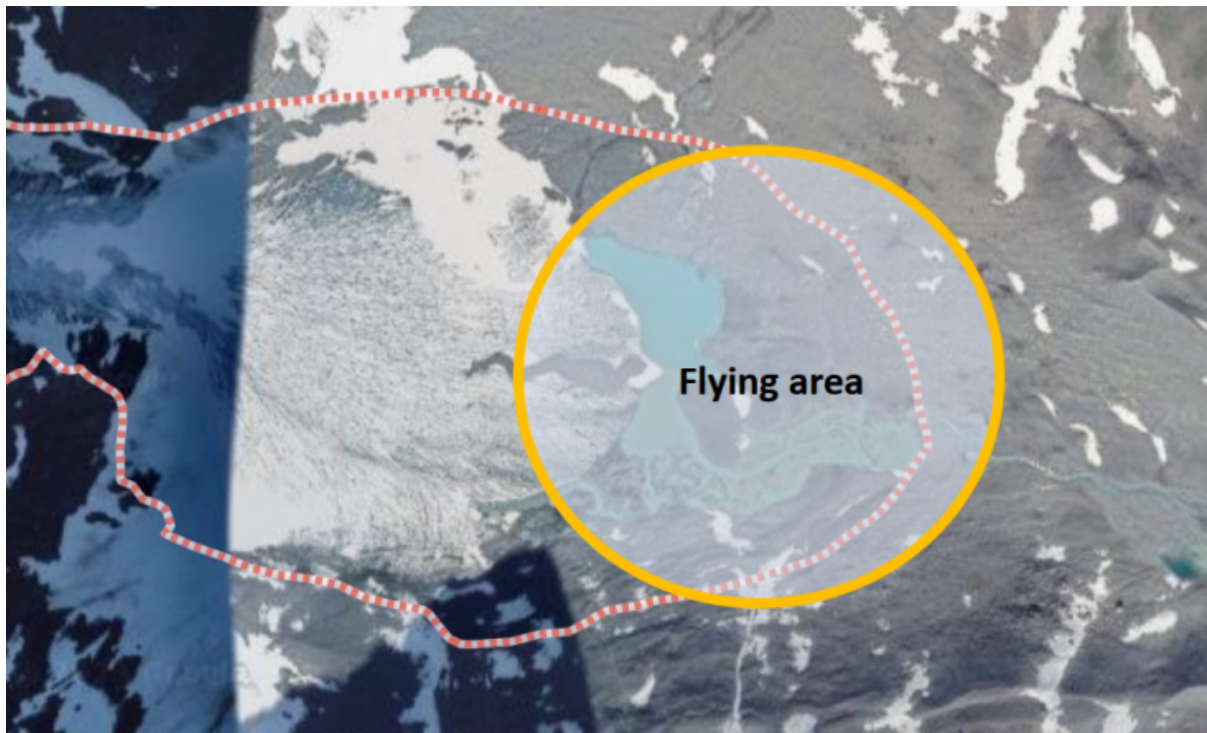
- The permission is granted for Sarah Tingey for the following period: Monday September 9th – Friday September 13th, 2024
- When the drone is in use, consider all others in the area and cause as little disturbance as possible. If there are any other people in the area, talk to them and tell them why you are flying the drone and that you have been given a permission from the authority.
- The drone operator must follow the rules provided in the " Regulations concerning aircraft without a pilot on board etc."
- If birds of prey are observed in the air during flight, the drone must immediately be grounded.
- This permission must be brought to site and shown to the supervisor/ranger from Norwegian nature surveillance if this is required

The permission to use a drone in this case does not contradict the purpose of the protection and will not significantly affect the values of protection. The knowledge base is sufficient for an exemption to be granted. The precautionary principle will therefore not be applicable.

NB! We kindly ask you to pay attention if there are any reindeers in the area. The reindeer herders will be gathering reindeers in the area when you have the project with the students. They would appreciate it if you could remain still (be quiet, sit or lay down) and do not fly the drone if they come by with the herd. This is to avoid scaring the reindeer, which can cause the herd to scatter or turn back. This would, in case, create a lot of extra work for the reindeer herders. You will hear them if they approach, as they have dogs that bark and possibly some motorized vehicles.

Bakgrunn

Dr. Sarah Louise Tingey has applied for a permit to use a drone to film near Steindalsbreen during UIT's field course in the valley. The goal is for research and to document the glacier's retreat since the previous filming in 2023.

Grunnlaget for avgjørelsen

Protection Rules for Lyngsalpan Landscape Conservation Area Purpose of the Protection:

§ 2. The purpose of the landscape conservation area is to preserve one of Norway's most characteristic mountain areas, which includes glaciers, moraines, valleys, and geological formations, along with its biological diversity, cultural heritage, and the cultural influences that characterize the landscape.

The public should have the opportunity to experience nature through the practice of traditional and simple outdoor activities with minimal technical facilitation.

Preserving the natural foundation within the conservation area is important for Sami culture and economic use. The area should be available for reindeer husbandry.

Regarding the assessment of permission to use drones, we must consider regulations § 3, item 6.2: "Unnecessary noise is prohibited. Examples of this include engines on model airplanes and model boats. The list is not complete."

There is no exemption provision for the use of drones in the landscape conservation area, but an exemption may be considered under the Nature Diversity Act § 48. This section sets very strict criteria for when an exemption can be considered, allowing for actions that "do not conflict with

the conservation purpose and do not significantly affect the conservation values." Both conditions must be met. Exceptions can also be considered "if safety concerns or the consideration of significant societal interests make it necessary."

An exemption does not have to be granted, even if the conditions are met. discretion and instructions from higher authorities also play a role. The exemption rule in § 48 cannot be used to expand the boundaries set by the conservation decision but serves as a safety valve to address unforeseen or special cases that were not considered at the time of the protection decision.

In addition to the protection regulations, all matters concerning nature must also be evaluated according to the Nature Diversity Act §§ 8-12, cf. § 7 of the same law.

The Lyngsalpan Conservation Area Board adopted the management plan in 2018, and this is what the plan states about drones:

"The use of drones is not covered by the Motorized Transport Act and is not subject to the prohibition on low-altitude flying in the landscape conservation area. However, according to the protection regulations, unnecessary noise should be avoided. The use of motorized model aircraft and similar devices is not permitted. A drone is considered a motorized model aircraft in this context, and its use in the landscape conservation area is generally prohibited. Any permission to use drones must be assessed under § 48 of the Nature Diversity Act. Exemptions for drone use should be limited to activities of significant public interest or tangible utility value. Activities of significant public interest may include film production for the promotion of tourism, conservation values, or news coverage, or other film productions that reach a large audience. Exemptions will not be granted for drone use for private filming purposes. Drone use with substantial utility value may include use in connection with reindeer husbandry, agriculture, rescue missions (and exercises), research, and similar activities. The extent of drone use must be weighed against the cumulative impact on bird and wildlife. During certain times of the year, it will be more challenging to obtain exemptions for drone use. This particularly applies during nesting and breeding seasons, as well as during molting and migration in the spring and fall."

Vurdering

Drone use has become very popular, and exemptions must be limited to activities of significant public interest or tangible utility value. A single electric drone is barely audible from a short distance, but if drones were freely used, they could be considered noise within the landscape conservation area. People perceive noise differently; some may find the sight of a drone disturbing, while others are more tolerant and don't perceive it as noise.

In Lyngsalpan's purpose clause, the emphasis is on traditional and simple outdoor activities. Extensive use of drones may not be characterized as traditional and simple use of the conservation area. The conservation board has conducted two different surveys asking the public their thoughts on drone use in conservation areas. There is broad agreement that widespread use of drones is not desirable. A drone is also a foreign element that can disturb birds and wildlife, which is particularly problematic during nesting and breeding seasons. Birds and animals

have better hearing than humans, and they may perceive the noise from a drone differently than humans do. In Lyngsalpan, bird and wildlife are not specifically protected, but the Nature Diversity Act's § 6 on the general duty of care applies, ensuring that species and their genetic diversity are preserved in the long term and that species exist in viable populations within their natural ranges.

In this case, the drone will be a short-term disturbance occurring during a time of year when nature is resilient. It will not be a nuisance to any potential birds of prey or other wildlife, as there will be no birds foraging near the ice, nor will there be any nesting sites in the immediate vicinity. The conservation board has generally good knowledge of the area from ecological surveys and studies and the management plan process. This ensures compliance with the Nature Diversity Act's knowledge requirement (§ 8), and therefore the precautionary principle (§ 9) of the same law does not apply.

Regarding the final clause of the purpose section: "The public should have the opportunity to experience nature through the practice of traditional and simple outdoor activities with minimal technical facilitation," several people have expressed that drone filming diminishes the sense of being in an untouched area, which is expected when visiting a protected area. During this time of year, there might be many people hiking in the landscape conservation area, and a drone could be perceived as a disruptive element that reduces the quality of their nature experience. Therefore, it is important to show respect and keep a distance from hikers, or alternatively, talk to them and explain why a drone is being used.

When the protection of Lyngsalpan was established in 2004, it was not common for drones to be widely owned. Therefore, the protection regulations do not specifically address this. Model aircraft and similar devices are mentioned in the protection regulations, and drones fall under the same provision, meaning their use is not permitted in the landscape conservation area. A drone is quieter than a model aircraft and can, in many cases, be a useful tool. The conservation board has therefore, in the management plan, allowed for the use of § 48 to consider exemptions for drone use for activities of significant public interest or tangible utility value. Activities of significant public interest may include film production for the promotion of tourism, conservation values, or news coverage, or other film productions that reach a large audience. Exemptions for drone use for private filming purposes are not granted.

The conservation board also aims to be restrictive in granting exemptions during the nesting and breeding seasons. Over the years, a practice has been established where exemptions are not granted for drone use from mid-March through July. Exceptions have been made for drone use in reindeer husbandry and agriculture. In this case, the use of the drone will be a useful tool for research on and nearby the glacier.

A permit in this case will not set a precedent for allowing all drone use in this conservation area or other areas. An exemption in this instance will not lead to significant cumulative impacts or burden the ecosystem in the landscape conservation area, as per § 10 of the Nature Diversity Act. § 11, which states that the costs of environmental degradation should be borne by the responsible party, is not considered relevant in this case. § 12, regarding environmentally sound techniques and operating methods, is satisfied here; with careful flying, drone use in this case is an effective method that has minimal impact on the conservation values.

Konklusjon

It is assessed that there is a good understanding of biodiversity, and the conditions for granting an exemption are met under the specified conditions in the decision. The drone flight is brief and temporary, and therefore will not conflict with the conservation objectives or significantly impact the conservation values.

Klageadgang/ right to appeal:

Dette vedtaket kan påklages innen tre uker til Miljødirektoratet. Eventuell klage sendes til Lyngsalpan verneområdestyre. Klagen må inneholde opplysninger om hvilket vedtak som påklages, årsaken til klagen, hvilke endringer som ønskes og eventuelt andre opplysninger som kan ha betydning for vurdering av klagen/ This decision can be appealed within three weeks to the Norwegian Environment Agency. Any complaint must be sent to the Lyngsalpan Protected Area Board. The appeal must contain information about which decision is appealed, the reason for the appeal, what changes are requested and any other information that may be of significance for the assessment of the appeal.

Med hilsen

Oddrun Merete Skjemstad
verneområdeforvalter
Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Statsforvalteren i Troms og Finnmark

Polarnatt Media AS

SAKSBEHANDLER: ODDRUN MERETE SKJEMSTAD

VÅR REF.: 2024/9270 - 432.2

DATO: 12.09.2024

Innvilget dispensasjon til bruk av drone til filming ved Blåisvatnet

Viser til søknad om dispensasjon til bruk av drone til filming i Lyngsalpan landskapsvernområde, videresendt fra Lyngen kommune, 12.09.2024. Verneområdeforvalter har med hjemmel i gitte delegeringer, sak 7/16, behandlet saken og fattet følgende

Vedtak

Det gis i medhold av naturmangfoldlovens § 48, jfr. Samme lovs § 77, dispensasjon til bruk av drone til filming. Dispensasjonen gis med følgende vilkår:

- Dispensasjonen gjelder for Polarnatt Media AS med Sander Pedersen som operatør. Dispensasjonen gjelder den 13. september 2024.
- Dispensasjonen må skrives ut og bringes med, og skal kunne vises til oppsynet dersom det kreves.
- Dispensasjonen gjelder kun i området over, og like i nærheten, av Blåisvatnet.
- Under bruk av dronen skal det tas hensyn til eventuelt andre brukere av området slik at de ikke blir forstyrret.
- Dersom det observeres rovfugl i lufta under flyging, skal dronen straks settes på bakken. Det må også tas hensyn til eventuelt annet vilt, herunder også tamrein.

Tiltaket er ikke i strid med verneformålet og vil ikke påvirke verneverdiene nevneverdig. Kunnskapsgrunnlaget er tilstrekkelig til at det skal kunne gis en dispensasjon. Førre-var-prinsippet kommer derfor ikke til anvendelse.

Bakgrunn

Lyngsalpan verneområdestyre har vi Lyngen kommune fått tilsendt søknad om dispensasjon til bruk av drone til filming ved Blåisvatnet i Lyngen kommune. Ansvarlig søker er Polarnatt Media AS og de har opplyst om følgende detaljer om droneoperasjonen:

Dato: Fredag 13. september 2024

Sted: Blåisvannet, Lyngen kommune

Tidsrom: 12:00 – 16:00

Type drone: Dji Mavic Air 2

Ansvarlig operatør: Sander Pedersen

Formål: Filmopptak til filmprosjekt

Sikkerhetstiltak: Vi vil sørge for at all flyging foregår i samsvar med gjeldende regelverk fra Luftfartstilsynet, samt sikre at dronen ikke vil utgjøre noen risiko for mennesker, dyreliv eller omkringliggende miljø. Området vil være tilstrekkelig skiltet, og vi vil ha bakkemannskap som holder oversikt og informerer publikum.

Vi ønsker å understreke at vi har erfaring med droneflyging under krevende forhold og har gjennomført flere lignende prosjekter med strenge sikkerhetstiltak, eksempelvis på Svalbard

Blåisvatnet ligger i Lyngsalpan landskapsvernområde som har restriksjoner for bruk av droner.

Grunnlaget for avgjørelsen

Forskriftenes § 2: Lyngsalpan landskapsvernområde ble vernet med det formål og ta vare på et av Norges mest karakteristiske fjellområder som inkluderer isbreer, morener, daler og geologiske forekomster med det biologiske mangfoldet, de kulturminner og den kulturpåvirkning som preger landskapet. Allmenheten skal ha anledning til naturopplevelse gjennom utøving tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

Ivaretagelse av naturgrunnlaget innenfor landskapsvernområdet er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift.

Forskriftenes § 3, pkt.6. Forurensing 6.1 Forurensning og forsøpling er forbudt, herunder all bruk av kjemiske midler som kan påvirke naturmiljøet. 6.2 Unødvendig støy er forbudt. Eksempel på dette er motor på modellfly og modellbåter (herunder også droner). Listen er ikke uttømmende.

Det finnes ingen dispensasjonshjemmel til bruk av drone i landskapsvernområdet, men en dispensasjon kan vurderes i h.ht. Naturmangfoldloven § 48. Naturmangfoldloven § 48 stiller svært strenge krav til når en dispensasjon eventuelt kan vurderes, men åpner for tiltak som «ikke strider mot verneformålet og ikke påvirker verneverdiene nevneverdig». Begge vilkår må være oppfylt. Unntak kan også vurderes «dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig». Dispensasjon må heller ikke gis selv om vilkåra er oppfylt. Skjønn og instruks fra overordnede myndigheter spiller også inn.

Dispensasjonsregelen i § 48 kan ikke brukes for å utvide rammene gitt i vernevedtaket, men er en sikkerhetsventil som skal fange opp uforutsette eller spesielle tilfelle som ikke ble vurdert på vernetidspunktet.

Den omsøkte bruken av drone kommer ikke inn under sikkerhetsmessige hensyn eller vesentlige samfunnsinteresser. Med vesentlig samfunnsinteresse menes tungtveiende hensyn av nasjonal betydning. Søknaden må derfor vurderes opp mot om tiltaket strider mot verneformålet og om det påvirker verneverdiene nevneverdig.

I tillegg skal alle søknader som berører natur også vurderes etter de miljørettslige prinsippene i naturmangfoldlovens §§ 8 – 12, jfr. samme lovs § 7.

Verneområdestyret har i forvaltningsplanen lagt føringer på hvordan søknader om bruk av drone skal behandles:

«Bruk av droner omfattes ikke av lov om motorferdsel og kommer heller ikke under forbudet om lavtflyging i landskapsvernområdet, men i henhold til verneforskriftene skal unødvendig støy unngås. Bruk av motordrevet modellfly o.l. er ikke tillat. Drone er i denne sammenhengen å anse som et motordrevet modellfly og det er i utgangspunktet forbudt å bruke dette i landskapsvernområdet. Eventuell tillatelse til bruk av droner må vurderes etter naturmangfoldlovens § 48. Dispensasjon til bruk av drone skal avgrenses til tiltak av stor allmenn interesse eller konkret nytteverdi. Tiltak av stor allmenn interesse kan være produksjon av film i forbindelse med promotering av reiseliv, verneverdier eller nyhetsdekning, eller annen produksjon av film der en når et stort antall seere. Det innvilges ikke dispensasjon til bruk av drone for filming til privat bruk. Bruk av drone med stor nytteverdi kan være bruk i forbindelse med reindrift, landbruk, redningsoppdrag (og –øvelser), forskning og lignende. Omfanget av bruken må vurderes opp mot den samlede belastningen for fugle- og dyrelivet i perioder av året vil det være vanskeligere å få dispensasjon til bruk av drone. Dette gjelder særlig i hekke- og yngletiden, men også under myting og vår- og høsttrekk.»

Vurdering

Bruk av drone er blitt svært populært og dispensasjonene må avgrenses til tiltak av stor allmenn interesse eller konkret nytteverdi.

En enkelt elektrisk drone er knapt hørbar på litt avstand, men ved eventuell fri benyttelse vil droner i landskapsvernområdet kunne anses som støy. Det er også forskjellig hvordan mennesker oppfatter støy. Noen kan synes at synet av én drone er støy, mens andre er mer tolerant, og synes ikke at en drone er støy. I Lyngsalpan sin formålsparagraf er dette med tradisjonelt og enkelt friluftsliv trukket frem. Utstrakt bruk av droner kan ikke karakteriseres som tradisjonell og enkel bruk av verneområdet.

Verneområdestyret har gjennom to ulike spørreundersøkelser spurt publikum om hva de tenker om bruk av droner i verneområder. Det er stor enighet om at utstrakt bruk av droner ikke er ønskelig, og anses som en forstyrrelse.

En drone er også et fremmedelement som vil kunne forstyrre fugl og vilt, noe som er svært uheldig i hekke- og ynglesesongen. Fugl og dyr har bedre hørsel enn mennesker, og de vil unne oppfatte støy fra en drone annerledes enn mennesker. I Lyngsalpan er ikke fugle- og dyrelivet spesielt beskyttet, men naturmangfoldlovens § 6 om generell aktsomhetsplikt i forhold til at artene og deres genetiske mangfold ivaretas på lang sikt, og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder.

Bruk av drone i dette tilfellet gjelder etter den mest hektiske hekke- og ynglesesongen. Man skal likevel bestrebe seg på å begrense bruk av drone i landskapsvernområde så mye som mulig, og det innvilges derfor ikke fri bruk av drone. Det kan også være fugl på næringsssøk i området og det må i tilfelle settes et vilkår om at dronen tas ned dersom det oppdages fugl i nærheten av dronen.

Søker opplyser i søknaden at all flyging skal foregå i samsvar med Luftfartstilsynets regelverk, samt sikre at dronen ikke vil utgjøre noen risiko for mennesker, dyreliv eller omkringliggende miljø. De vil skilte at bruk av drone vil foregå, og de vil ha bakkemannskap som informerer publikum.

Formålet med flygingen er å lage en film om de arktiske smakene og Blåisvatnet vil utgjøre en sentral del av fortellingen. Målet er å fremheve den unike og dramatiske naturen i regionen, samt skape oppmerksomhet om naturskjønnhet og bevaring. Filmklipp fra drone vil hjelpe til med å fange perspektiver og vinkler man ikke klarer å få fra bakkenivå.

Området ved Blåisvatnet kan ikke lenger sies å være uberørt. Det er mange tusen mennesker som finner veien opp til vannet i løpet av sommersesongen. Bruk av drone for å promotere dette området vil ikke føre til ferdsel til et område som ikke tåler det, og som til nå har vært uberørt. Verneområdestyret har i sin besøksstrategi oppgitt at området ved Blåisvatnet er en innfallsport til landskapsvernområdet som kan promoteres, og som tåler et stort trøkk med besøk.

Det drives med reindrift i området og det er en god del som befinner seg i nærheten av Blåisvatnet nå på denne tiden. Reinsdyrene kan bli skremt av dronen. Dersom man kun flyr ved og over vannet vil det ikke være så problematisk.

Kunnskapsgrunnlaget anses som godt nok til at søknaden kan behandles (NML § 8) og førevarprinsippet (NML §9) kommer derfor ikke til anvendelse.

§ 10. Økosystemtilnærming og samlet belastning og § 12 miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder Det er viktig å avgrense bruk av droner for filming i landskapsvernområdet til tiltak som kan være av allmenn interesse. Det kan ikke dispenseres til rent private tiltak som skaper uheldig presedens i og med at man kan vente mange lignende søknader til samme formål. Det kan være en fare for at man får flere søknader fra filmprodusenter, men hver enkelt sak skal vurderes og en dispensasjon i dette tilfellet skaper ikke en automatikk i dispensasjon i eventuelt senere søknader. Tiltaket medfører ikke miljøforringelse og nml. §11 blir derfor ikke vurdert som relevant. §12 gir føringer om miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder. Bruk av drone er mye mindre miljøbelastende enn andre motoriserte hjelpemiddel. Dette anses ikke særlig relevant i denne sammenhengen.

Konklusjon

På bakgrunn av vurderingen ovenfor kan søknaden om dispensasjon innvilges med gitte begrensinger

Klageadgang:

Dette vedtaket kan påklages innen tre uker til Miljødirektoratet. Eventuell klage sendes til Lyngsalpan verneområdestyre. Klagen må inneholde opplysninger om hvilket vedtak som påklages, årsaken til klagen, hvilke endringer som ønskes og eventuelt andre opplysninger som kan ha betydning for vurdering av klagen

Med hilsen

Oddrun Merete Skjemstad
verneområdeforvalter
Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Statsforvalteren i Troms og Finnmark
LYNGEN KOMMUNE

Strandveien 24

9060

LYNGSEIDET

Frost Kraftentreprenør

SAKSBEHANDLER: ODDRUN MERETE SKJEMSTAD

VÅR REF.: 2024/10823 - 432.2

DATO: 05.11.2024

Innvilget dispensasjon til motorferdsel til Forsvarets anlegg på Lyngstuva og andre kraftinstallasjoner i verneområder forvaltet av Lyngsalpan verneområdestyre

Viser til telefonsamtale og korrespondanse på e-post med søknad om bruk av motoriserte fremkomstmidler i verneområder forvaltet av Lyngsalpan verneområdestyre.

Verneområdeforvalter har med hjemmel i gitte delegeringer, sak 7/16, behandlet saken og fattet følgende

Vedtak

Det gis med hjemmel i verneforskriftene for Lyngsalpan landskapsvernområde § 3, pkt.5.3 h dispensasjon til Frost kraftentreprenør å benytte motoriserte fremkomstmidler i forbindelse med tilsyn og vedlikehold av kraftlinjer i landskapsvernområdet (kartutsnitt, i Nordlenangen og Kjosjen). Dispensasjon gjelder for perioden 2024 – 2027 (må sende ny søknad i 2028). Verneområdestyret skal varsles på epost til lyngsalpan@statsforvalteren.no før planlagt tilsyn og vedlikehold skal gjennomføres. Ved akutt utfall sendes varsel i etterkant.

I Faueldalen naturreservat skal det ikke være nødvendig med motorisert ferdsl da strømlinja går i vernegrensen. Det er ikke hjemmel å innvilge dispensasjon, og søknad om bruk av motoriserte fremkomstmidler avslås.

I Sørleangsbotn NR kan Frost kraftentreprenør kjøre med hjemmel i verneforskriftene, varsel sendes forvaltningsmyndigheten i forkant. Ved akutt utfall sendes varsel i etterkant.

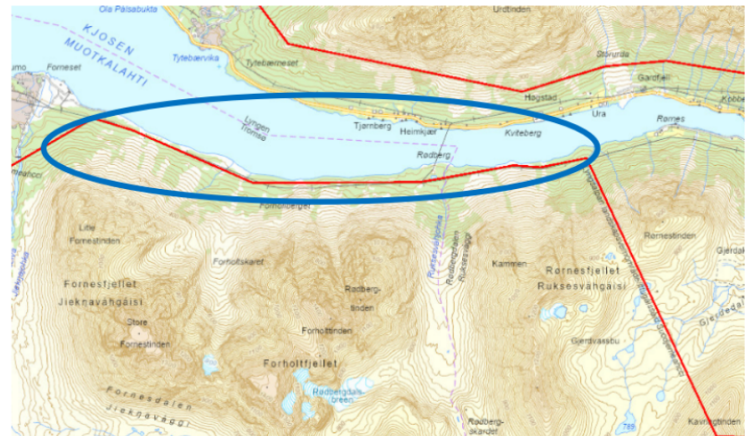
Bakgrunn

Viser til telefonsamtale angående feilretting på Forsvaret anlegg like innenfor grensen til Lyngsalpan landskapsvernområde på Lyngstuva. Viser også til mail sent i etterkant av telefonsamtalen der dere oppgir at dere har ansvar for strøm og kabler i dette området. Dette er en jobb dere har overtatt fra ARVA. Det kan også være aktuelt at Frost kraftentreprenør overtar også andre områder fra ARVA. Det er tidligere gitt en dispensasjon til ARVA for å kunne benytte motoriserte fremkomstmidler til tilsyn og vedlikehold for områder innenfor vernegrensene. Etersom Frost har overtatt/delvis overtatt dette, vil det også være et behov for dispensasjon til dem.

Følgende kraftlinjer er innenfor eller i kant med vernegrensene i verneområder som er forvaltet av Lyngsalpan verneområdestyre.

Dette gjelder følgende områder, og de søker om bruk av motoriserte fremkomstmidler i forbindelse med :

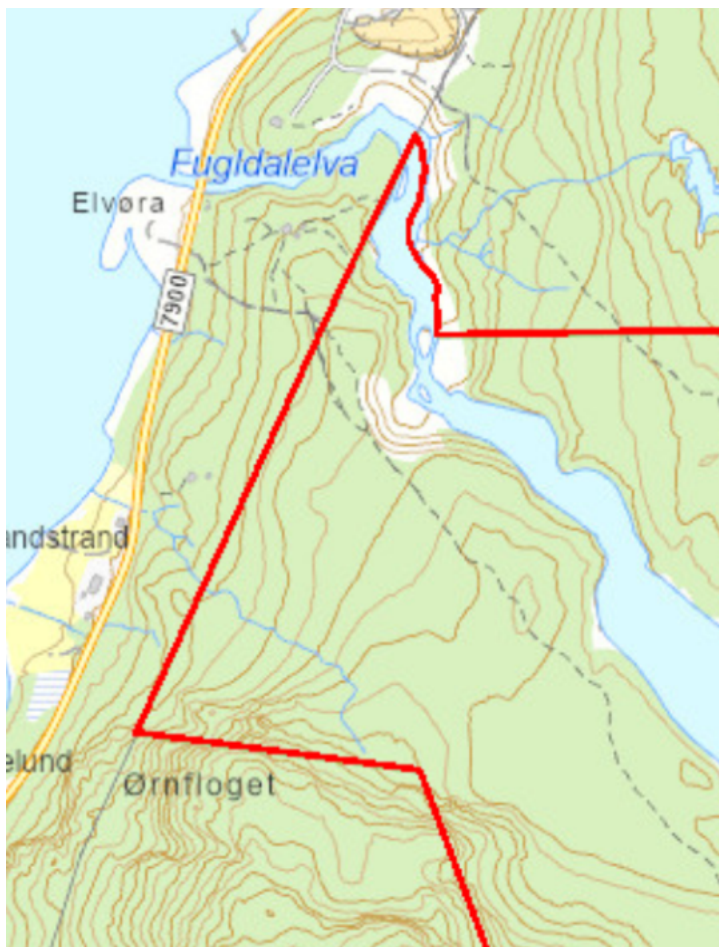
Lyngsalpan landskapsvernområde:

Sørlenangsbotn naturreservat:

Faueldalen naturreservat:

Her går kraftlinja parallelt med vernegrensene.

Verneregler:

Lyngsalpan: § 3, pkt. 5.1 Motorferdsel på land og i vann/vassdrag er forbudt. Forbudet gjelder også lavtflyging under 300 meter og landing. Henting og bringing av passasjerer og gods der luftfartøyet ikke berører bakken, er også forbudt.

§ 3, Pkt. 5.3 Forvaltningsmyndighetene kan gi tillatelse til: Bokstav h: nødvendig transport ved tilsyn og vedlikehold av kraftledninger. Ved akutte behov for slik transport, uten at det er gitt løyve, skal det sendes melding til forvaltningsmyndighet.

Sørlandstrandsbotn NR:

Kap IV: Motorisert ferdsel til lands og lavtflyging under 300 m er forbudt. Forbudet omfatter også bruk av modellbåter og modellfly.

Kap V: Bestemmelsene i pkt. IV er ikke til hinder for: **Pkt. 9** Vedlikehold av eksisterende kraftlinjer og nødvendig motorisert ferdsel i denne forbindelse etter at forvaltningsmyndigheten er varslet.

Faueldalen naturreservat:

Kap IV, pkt. 4: Motorferdsel til lands og til vanns er forbudt, herunder start og landing med luftfartøy.

Ingen dispensasjonshjemmel til ettersyn og vedlikehold av kraftlinjer.

Alle vedtak som omhandler natur skal også vurderes etter Lov om naturmangfold §§ 8- 12, jf. Samme lovs § 7.

Vurdering

Kraftlinja i Faueldalen går på vernegrensen slik at der skal det ikke være nødvendig å kjøre inne i reservatet. Eventuell kjøring skal kunne gjøres på utsiden. Det er heller ikke hjemmel for å tillate kjøring til dette formålet i verneforskriften. Dersom det i fremtiden skulle vise seg at ved et engangstilfelle at man likevel må kjøre i reservatet, må det søkes spesifikt om dette, og gjøres vurderinger etter naturmangfoldlovens § 48.

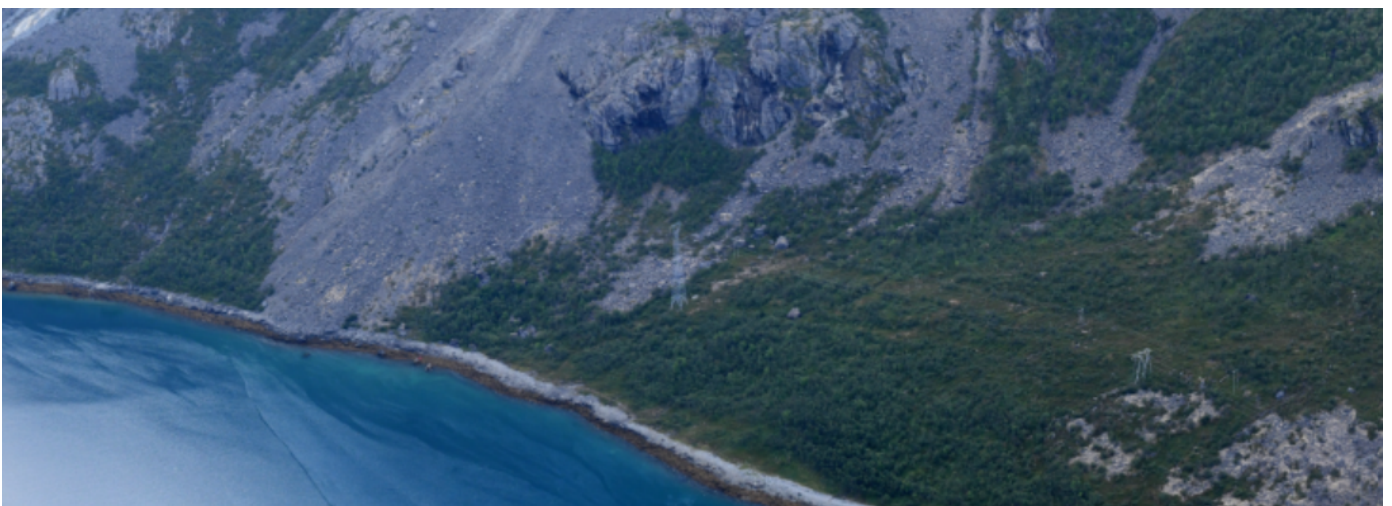
I Sørlenangsbotn naturreservat kan motorferdsel i forbindelse med vedlikehold skje med hjemmel i verneforskriften. Det er derfor ikke nødvendig med en tillatelse. Forvaltningsmyndigheten skal likevel varsles når det planlegges kjøring der. Her vil det være tilstrekkelig med en e-post.

I Lyngsalpan landskapsvernområde er det hjemmel for å kunne dispensere for bruk av motoriserte transportmidler i forbindelse med tilsyn og vedlikehold av kraftledninger. Det er kun to steder i landskapsvernområdet at strømlinje er innenfor vernegrensen. Dette er i Norlenangen og i Kjosien.

Terrengkjøring på barmark er den motorferdselsaktiviteten som gir klart mest skade på vegetasjon og landskap. Skade på vegetasjon og terreng oppstår når belte eller hjul sliter på overflaten og graver seg gjennom vegetasjonsdekket. Størrelse på skaden avhenger ulike faktorer, tidspunkt for kjøring, kjøretype, kjøretøytyper, aggressivitet i kjøringa, kjøreomfang og hvor i terrenget kjøringen foregår. Generelt har fuktige vegetasjonstyper på fin jord lavest slitestyrke mens tørr fjellvegetasjon på grovt substrat dårligst regenereringsevne. Områdene i Lyngsalpan med strømlinje er ikke fuktige vegetasjonstyper. Området i Lenangen består i hovedsak av bart fjell med litt lyngmark innimellom.

Området i Kjosén består av bart fjell, ur og skogsmark med lyng. Det er bare deler av traseen i Kjosén som er innenfor vernegrensen. Kraftlinjen følger vernegrensen noen steder.

Det er ikke registrert sårbare arter som kan ta skade av bruk av motoriserte transportmidler ved vedlikehold og tilsyn av linja. Strømlinja er imidlertid viktig infrastruktur som trenger tilsyn og vedlikehold. Bruk av motoriserte fremkomstmidler i denne forbindelse vil være en kortvarig forstyrrelse og anses som motorisert ferdsel med et nytteformål. Området og landskapet fremstår heller ikke som uberørt i og med at kraftlinjene står der.

Det foreligger nok kunnskap (NML § 8) til at saken kan behandles, og at føre-var-prinsippet i NML § 9 ikke trenger å benyttes. § 10 Økosystemtilnærming og samlet belastning: En dispensasjon i dette tilfellet vil ikke skape presedens for å gi dispensasjoner til flere i dette området, eller andre landskapsvernområder. Bruk av motoriserte transportmidler er i dette tilfellet et nytteformål.

En vurdering etter naturmangfoldlovens § 11, kostnadene ved miljøforringelse, anses ikke som relevant i denne saken. § 12 Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder: Barmarkskjøring må begrenses, og må skje på en slik måte at faren for varige terrengskader blir minst mulig. Dette tilsier bl.a. at kjøresvak mark og strandenger skal unngås i størst mulig grad. Det kan være at det kan være mest hensiktsmessig å benytte helikopter i noen av disse områdene da det ikke er så lett å ta seg frem.

Det kan gis en flerårig dispensasjon, men ikke utover sittende styre sin virkeperiode. Det var kommune- og fylkestingsvalg i 2023 så vi er nå inne i styrets første virkeår. Det kan derfor innvilges en dispensasjon for 4 år, ut 2027. Det må sendes en ny søknad i 2028

Konklusjon

Etter nærmere vurdering kan søknad om bruk av motoriserte fremkomstmidler i Lyngsalpan landskapsvernområde innvilges. I Faueldalen naturreservat skal det ikke være nødvendig å kjøre eller fly inn i reservatet. I Sørleangsbotn NR er kraftlagets motorferdsel hjemlet i forskriften, men forvaltningsmyndigheten skal varsles før dette skjer, eller varsles i etterkant av akutt behov.

Klageadgang:

Dette vedtaket kan påklages innen tre uker til Miljødirektoratet. Eventuell klage sendes til Lyngsalpan verneområdestyre. Klagen må inneholde opplysninger om hvilket vedtak som påklages, årsaken til klagen, hvilke endringer som ønskes og eventuelt andre opplysninger som kan ha betydning for vurdering av klagen

Andre relevante dokumenter, ikke vedlagt:

Med hilsen

Oddrun Merete Skjemstad
verneområdeforvalter
Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:
Statsforvalteren i Troms og Finnmark

Lyngen Røde Kors
c/o Erlend André Strand
9060 LYGSEIDET

SAKSBEHANDLER: ODDRUN MERETE SKJEMSTAD

VÅR REF.: 2024/11230 - 432.2

DATO: 15.11.2024

Innvilget dispensasjon til bruk av snøskuter til øvelser og kjentmannskjøring i Lyngsalpan landskapsvernområde - Lyngen røde kors

Det vises til søknad om dispensasjon til bruk av snøscooter til øvelser og kjentmannskjøring i Lyngsalpan landskapsvernområde. Saken er i medhold av gitte delegeringer, behandlet av verneområdeforvalter. Det er fattet følgende

Vedtak

Det gis i medhold av Naturmangfoldloven § 48, jfr. samme lovs § 77 dispensasjon til øvelser, kjentmannskjøring og beredskapsløyper i Lyngsalpan landskapsvernområde/Ittugáissáid suodjemeahcci. Dispensasjonen er gitt på bakgrunn av plan som er godkjent godkjent av politiet 12.11.2024.

Dispensasjonen gis med følgende vilkår:

- Dispensasjonen gjelder ut sesongen 2027
- Oppdatert øvingsplan må årlig sendes til verneområdestyret
- De deler av øvelsene som kan skje utenfor landskapsvernområdet, skal legges utenfor verneområdet.
- Det skal tas hensyn til fugle- og dyrelivet. Det må ikke rastes på områder det kan være rovfuglhekking.
- De som kjører scooter, må være uniformert og dispensasjon skal medbringes på hver enkelt snøscooter som deltar i øvelsen.
- Politiet skal varsles innen øvelsen finner sted
- Det skal etter øvelsene sendes en kort rapport om omfanget av kjøringen til Verneområdeforvaltningen, oddrun.skjemstad@statsforvalteren.no

Vedtaket begrunnes i at det ikke vil være i strid med verneformålet, og at verneverdier ikke vil forringes. Det er lagt stor vekt på sikkerhetshensynet til de mange som ferdes i området.

NB. En tillatelse fra verneforskriften fritar ikke for innhenting av eventuell tillatelse etter annet lovverk, samt tillatelse fra grunneier.

Klageadgang:

Dette vedtaket kan påklages innen tre uker til Miljødirektoratet. Eventuell klage sendes til Lyngsalpan verneområdestyre. Klagen må inneholde opplysninger om hvilket vedtak som påklages, årsaken til klagen, hvilke endringer som ønskes og eventuelt andre opplysninger som kan ha betydning for vurdering av klagen

Bakgrunn

Lyngen røde kors søker om dispensasjon til bruk av snøscooter til bruk av snøscooter i Lyngsalpan landskapsvernområde i forbindelse med opprettelse av beredskapsløyper, gps-spor, øvelse på snørekjøring mm. Det søkes om dispensasjon i perioden 2025 – 2029.

Lyngen Røde Kors er en slagkraftig operativ enhet tilpasset dagens virkelighet. De har klart å endre kompetansen og formål etter hvert som behov for hurtig utrykning og høy kompetanse har meldt seg som følge av den ferdselen som man nå har i Lyngsalpan.

Røde kors viser til følgende hovedmomenter ved kjøringen:

«Skuterhåndtering uten last:

Det med å ta seg frem til skadested er som regel særs krevende for både sjåfør og maskin noe som gjør at øving på forsering av krevende terreng kan arte seg provoserende for publikum. Derfor søker vi å gjøre denne typen kjøring helst utenfor de mest trafikkerte områdene og om mulig til andre tider. Slik øving skal være planlagt og rapportert på forhånd.

Snørekjøring:

For å få frem mannskap til skadested er en av de vanskeligste øvelsene vi gjør er snørekjøring. Ofte gjøres dette med 1-3 gode skiløpere i tau etter. Disse skal ha hjelm og må trenes i å samkjøre med skuter. Det er veldig krevende å stå bak spesielt i varierende terreng – da er samkjøringen mellom sjåfør og skiløper helt avgjørende for at dette skal kunne utøves sikkert og effektivt.

Kjøring med pasient/pulk:

Hver vinter deltar vi på flere ambulanseoppdrag for å hente ned skadde skiløpere. Ofte må vi rykke ut med 3-4 skutere med flere hjelpesmenn om det er i krevende terreng for å sikre god løype, kunne gi god førstehjelp og frakte den skadde ned på en sikker måte. Her finnes det ingen kurs eller opplæring tilpasset det terrenget som er i Lyngsalpene – her må vi bare øve på ulike scenarier.

Kjentmannskjøring

Områdene vi skal betjene er bratt, skredutsatt og kan være vanskelig tilgjengelig. Men ofte er det mulig å komme frem til de fleste fjellområdene ved hjelp av taktisk kjøring og ta i bruk terrenget med å bruke andre innfallspor – ofte ved å ta en omvei. For å bli kjent med det fremrykningspotensialet de mest brukte fjellområdene gir, er kjentmannskjøring en viktig øvelse som gir stort utbytte i en skarp situasjon. Har vi ingen kjennskap til området vi skal inn i, er det vanskelig å begynne å finne sikker vei inn når situasjonen er skarp.

Skuterhåndtering uten last:

Det med å ta seg frem til skadested er som regel særs krevende for både sjåfør og maskin noe som gjør at øving på forsering av krevende terreng kan arte seg provoserende for publikum. Derfor søker vi å gjøre denne typen kjøring helst utenfor de mest trafikkerte områdene og om mulig til andre tider. Slik øving skal være planlagt og rapportert på forhånd.

Snørekjøring:

For å få frem mannskap til skadested er en av de vanskeligste øvelsene vi gjør er snørekjøring. Ofte gjøres dette med 1-3 gode skiløpere i tau etter. Disse skal ha hjelm og må trenes i å samkjøre med

skuter. Det er veldig krevende å stå bak spesielt i varierende terreng – da er samkjøringen mellom sjåfør og skiløper helt avgjørende for at dette skal kunne utøves sikkert og effektivt.

Kjøring med pasient/pulk:

Hver vinter deltar vi på flere ambulanseoppdrag for å hente ned skadde skiløpere. Ofte må vi rykke ut med 3-4 skutere med flere hjelpesmenn om det er i krevende terreng for å sikre god løype, kunne gi god førstehjelp og frakte den skadde ned på en sikker måte. Her finnes det ingen kurs eller opplæring tilpasset det terrenget som er i Lyngsalpene – her må vi bare øve på ulike scenarier.

Kjentmannskjøring

Områdene vi skal betjene er bratt, skredutsatt og kan være vanskelig tilgjengelig. Men ofte er det mulig å komme frem til de fleste fjellområdene ved hjelp av taktisk kjøring og ta i bruk terrenget med å bruke andre innfallsporter – ofte ved å ta en omvei. For å bli kjent med det fremrykningspotensialet de mest brukte fjellområdene gir, er kjentmannskjøring en viktig øvelse som gir stort utbytte i en skarp situasjon. Har vi ingen kjennskap til området vi skal inn i, er det vanskelig å begynne å finne sikker vei inn når situasjonen er skarp.

Alle skal ha sikkerhet- og redningsutstyr. Samband med nødnett skal minimum én ekvipasje være oppsatt med, alle har vest/uniform, førerkort, plan for kjøring og kart over verneområde med seg under kjøring. Det er kun spissgruppa som skal ha utlevert vest merket med Røde Kors logo. Andre får vest utlevert når det blir aktuelt, for eksempel i påsken og under redningsaksjoner. Korpsskuter er utstyrt med vest. Det skal meldes i fra til korpssleder eller operativ leder ved uthenting av vest. Røde Kors skal kun ferdes på egenhånd og ikke blande seg inn i øvrig trafikk.

Planlagt kjøring i verneområde skal meldes inn til lensmannen i Lyngen minimum 12 timer før kjøringen skal foregå. Aspiranter som ikke er nevnt i listen over sjåførere kan delta på øvelser i lag med spissgruppa i og utenfor verneområde – disse skal være godkjente medlemmer med grunnkurs i førstehjelp, skred og være utrustet med sikkerhet- og redningsutstyr.

Det er et ønske fra vår side om at det underveis er mulig å gjøre endringer på denne planen om det skulle oppstå uforutsette ting. Dette med tanke på om det for eksempel ikke skulle være mulig å gjøre noen form for trening flere helger på rad grunnet for eksempel værforhold. I så fall vil det bli gitt beskjed om dette på forhånd. Om dette er mulig, ønsker vi tilbakemelding på det.»

Røde kors har sendt sin øvingsplan inn til politiet for uttalelse og politioverbetjenten på Skibotn politistasjon ser på hjelpekorpsset i Lyngen som en særdeles viktig bistandsaktør under redningsoppdrag i regionen. Lyngen røde kors har ved flere anledninger bistått med verdifull kompetanse og viktig innsats på gjentatte redningsoppdrag. Politiet viser til at det er nødvendig med øvelser og kjentmannskjøring i Lyngsalpan for at kompetansen skal opprettholdes. En god beredskap er svært viktig i området som har svært stor trafikk av turister og friluftsjaktører på vinterstid.

Grunnlaget for avgjørelsen

Lyngsalpan landskapsvernområde/Ittugáissáid suodjemeahcci ble vernet 20. februar 2004 med det formål å ta vare på et av Norges mest karakteristiske fjellområder som inkluderer isbreer, morener, daler og geologiske forekomster med det biologiske mangfoldet, de kulturminner og den kulturpåvirkning som preger landskapet.

Allmennheten skal ha anledning til naturopplevelse gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

Ivaretagelse av naturgrunnet innenfor landskapsvernområdet er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift.

Motorferdsel på land og i vann/vassdrag er forbudt. Forbudet gjelder også lavtflyging under 300 meter og landing. Henting og bringing av passasjer og gods der luftfartøyet ikke berører bakken er også forbudt, jfr. verneforskriftens § 3, pkt. 5.1. Kjentmannskjøring og redningstjeneste er vurdert i forvaltningsplanen, og det er lagt opp til at man kan med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48 innvilge flerårige tillatelser innenfor sittende styre sin virketid, inntil 4 år.

Vurdering

Lyngsalpan er svært mye besøkt på vinterstid. Det er svært mange turister som besøker området, og en god beredskap er svært viktig. For å kunne ha en god beredskap er det viktig at redningsmannskapene er godt kjent i området og at det er oppkjørte beredskapsløyper til de mest brukte områdene. Det er ikke alltid slik at helikopter egner seg til oppdragsløsning og redning. For at helikopter skal kunne benyttes er man avhengig av forsvarlig flygevær. I slike tilfeller vil eneste mulighet til rask aksjon være motorisert transport med snøscooter. Ved å ha beredskapsløyper forhøyes hjelpemannskapenes egensikkerhet med henhold til bl.a. snøskredfare kontra det at man ferdes i ukjente områder med stor skredfare.

Politiet ser på hjelpekorpsset i Lyngen som en særdeles viktig bistandsyter når det gjelder redningsoppdrag i regionen. De uttaler i sitt brev at det er til tider svært stor trafikk av turister og friluftsliv i Lyngsalpan vinterstid og dette fordrer en god beredskap og godt samarbeid mellom politiet og blant andre Røde kors. Lyngen hjelpekorps har i så måte bidratt med verdifull kompetanse og innsats på gjentatte redningsoppdrag.

Innenfor vernede områder er utgangspunktet at øvingskjøring er forbudt. Det er et overordnet mål i verneområder å redusere motorisert ferdsel til et minimum, derfor skal slik ferdsel begrenses til det som er strengt nødvendig. Når det gjelder Lyngsalpan er det aller meste av fjellmassivet vernet. For å være i stand til å redde liv og ivareta egen sikkerhet ved redningsoperasjoner, vil imidlertid redningstjenesten til en viss grad være avhengige av mulighet for øvingskjøring og i praksis særlig kjøring for å bli kjent ("kjentmannskjøring") innenfor verneområder.

Øvingskjøring og kjentmannskjøring innenfor et verneområde kan skje dersom det gis dispensasjon fra verneforskriften etter den generelle dispensasjonsbestemmelsen i naturmangfoldloven § 48. Søknad om dispensasjon sendes forvaltningsmyndigheten for verneområdet. Forvaltningsmyndigheten skal vurdere slike søknader etter § 48 første alternativ, som gjelder dispensasjon for kjøring som ikke er i strid med verneformålet, eller som kan skade verneverdiene nevneverdig.

Friluftsliv er en del av verneformålet og det legges vekt på at forebyggende redningstjeneste er viktig for allmennhetens friluftslivsutøvelse. En dispensasjon i dette tilfellet vil derfor ikke være i strid med friluftslivsperspektivet. Den støyen som dette medfører vil være av forbigående karakter som ikke setter varige spor.

Alle søknader skal også vurderes opp mot naturmangfoldlovens §§ 8-12. Søknaden omfatter et stort område og vil kunne forstyrre dyrelivet dersom en ikke tar spesielle hensyn. Det vil på sen vinteren være rovfugler som hekker på flere av områdene. Hjelpekorpsset må derfor ta spesielle

hensyn, og bare kjøre gjennom områdene. Det må ikke rastes under områder der det kan forekomme hekking.

Rovfuglene hekker tidlig og forstyrrelser kan medføre at foreldrepåret forlater reiret og egg/unger fryser i hjel. Røde kors kan ta kontakt med verneområdeforvalter for å få vite om områder en må ta spesielt hensyn.

Kjøringen vil ikke sette varige spor i terrenget, og vil ikke være i strid med verneformålet og heller ikke påvirke verneverdiene nevneverdig. Det vurderes dit hen at kunnskapsgrunnlaget er godt nok til at det skal kunne gis en dispensasjon, jfr. naturmangfoldlovens § 8. Det vil imidlertid settes vilkår for å skåne dyre- fuglelivet. Natumangfoldlovens § 9, føre-var-prinsippet kommer derfor ikke til anvendelse.

En dispensasjon i dette tilfellet vil ikke automatisk føre til at slike dispensasjoner kan gis i andre landskapsvernområder/nasjonalparker. Lyngsalpan er spesiell både med tanke på topologi og antall besøk. Ingen andre verneområder i Troms er så mye besøkt, eller har like stort behov for et hjelpekorps i beredskap som kan rykke ut til ulykker i bratt ulendt terreng raskt. En dispensasjon vil ikke sette presedens for alle søknader til samme formål.

Den samledebelastningen i området vil ikke bli så stor at en dispensasjon ikke kan gis, jfr. naturmangfoldlovens § 10.

En vurdering etter naturmangfoldlovens § 11 og 12 anses ikke som relevant i dette tilfellet.

Konklusjon

Etter vurderinger kan man konkludere med at søknaden kan delvis innvilges. På grunn av kommune og fylkestingsvalg i 2027, og muligens stor utskifting i verneområdestyret, kan dispensasjon gis kun ut 2027, jfr. Forvaltningsplan for området. Ny søknad må sendes i 2028.

Med hilsen

Oddrun Merete Skjemstad
verneområdeforvalter
Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Statsforvalteren i Troms og Finnmark
Lyngen kommune

Strandveien 24

9060

LYNGSEIDET

Agea media

SAKSBEHANDLER: ODDRUN MERETE SKJEMSTAD

VÅR REF.: 2024/10590 - 432.2

DATO: 25.11.2024

Innvilget dispensasjon - bruk av drone til filming - Lyngsalpan landskapsvernområde

Viser til søknad om dispensasjon for bruk av drone til filming i Lyngsalpan landskapsvernområde, mottatt 23.10.24, og tilleggsopplysninger mottatt 21.11.2024. Verneområdeforvalter har med hjemmel i gitte delegeringer behandlet saken og fattet følgende

Vedtak

Det gis i medhold av naturmangfoldlovens § 48, jfr. Samme lovs § 77, dispensasjon til bruk av drone til filming. Dispensasjonen gis med følgende vilkår:

- Dispensasjonen gjelder for Agea media 3 dager i perioden 26.11.2024 til 31.01.2025 på en av følgende topper: Lakselvdalstinden, Kjostinen eller Istinden. Dispensasjon må skrives ut og bringes med for at den skal være gyldig. Dato må føres inn med penn i skjemaet under å kunne vises til oppsynet dersom det kreves.

Dag 1	
Dag 2	

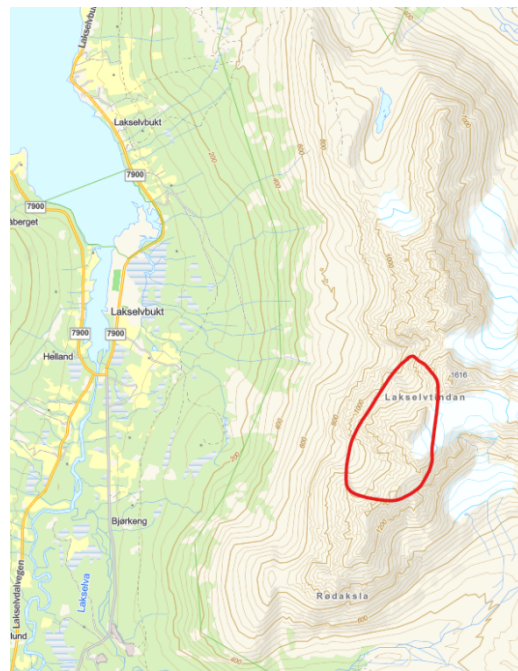
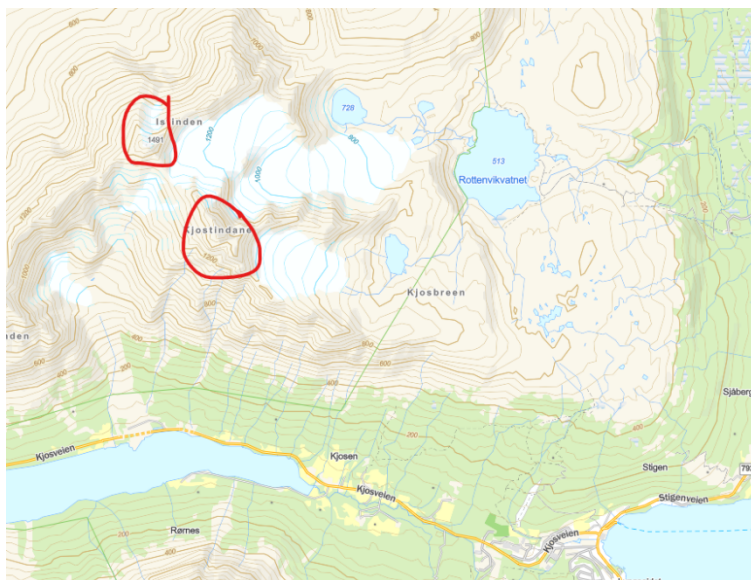
- Under bruk av dronen skal det tas hensyn til eventuelt andre brukere av området slik at de ikke blir forstyrret.
- Dersom det observeres rovfugl i lufta under flyging, skal dronen straks settes på bakken. Det må også tas hensyn til eventuelt annet vilt.

Tiltaket er ikke i strid med verneformålet og vil ikke påvirke verneverdiene nevneverdig. Kunnskapsgrunnlaget er tilstrekkelig til at det skal kunne gis en dispensasjon. Føre-var-prinsippet kommer derfor ikke til anvendelse.

Bakgrunn

Agea media har søkt om dispensasjon til å bruke drone i forbindelse med filmproduksjon i fjellområdet på vegne av en stor internasjonal kunde. De opplyser i sin søknad at de vil fokusere på å fremme den unike naturen i området og vil jobbe tett med lokale aktører som har inngående kjennskap til området og erfaring med bruk av drone i Lyngsalpan. Det opplyses at piloten innehar alt av nødvendige kurs, sertifikater og forsikringer.

Det søkes om dispensasjon til å fly på en av de følgende lokasjonene: Lakselvtinden, Kjostinen eller Istinden. De vil kun benytte en av lokasjonene. Søknaden gjelder i 3 dager i perioden fra nå til utgangen av januar 2025.

Det opplyses videre i søknaden at produksjonen vil bidra til å fremme Norge som en destinasjon, deriblant Nord-Norge, til et større internasjonalt publikum. Det vil legges særlig vekt på norsk natur og kultur.

Grunnlaget for avgjørelsen

Forskriftens § 2: Lyngsalpan landskapsvernområde ble vernet med det formål og ta vare på et av Norges mest karakteristiske fjellområder som inkluderer isbreer, morener, daler og geologiske forekomster med det biologiske mangfoldet, de kulturminner og den kulturpåvirkning som preger landskapet. Allmenheten skal ha anledning til naturopplevelse gjennom utøving tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

Ivaretagelse av naturgrunnlaget innenfor landskapsvernområdet er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift.

Forskriftens § 3, pkt.6. Forurensing 6.1 Forurensning og forsøpling er forbudt, herunder all bruk av kjemiske midler som kan påvirke naturmiljøet. 6.2 Unødvendig støy er forbudt. Eksempel på dette er motor på modellfly og modellbåter (herunder også droner). Listen er ikke uttømmende.

Det finnes ingen dispensasjonshjemmel til bruk av drone i landskapsvernområdet, men en dispensasjon kan vurderes i h.h.t. Naturmangfoldloven § 48. Naturmangfoldloven § 48 stiller svært strenge krav til når en dispensasjon eventuelt kan vurderes, men åpner for tiltak som «ikke strider mot verneformålet og ikke påvirker verneverdiene nevneverdig». Begge vilkår må være oppfylt. Unntak kan også vurderes «dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige

samfunnsinteresser gjør det nødvendig». Dispensasjon må heller ikke gis selv om vilkåra er oppfylt. Skjønn og instruksjer fra overordnede myndigheter spiller også inn.

Dispensasjonsregelen i § 48 kan ikke brukes for å utvide rammene gitt i vernevedtaket, men er en sikkerhetsventil som skal fange opp uforutsette eller spesielle tilfelle som ikke ble vurdert på vernetidspunktet.

Den omsøkte bruken av drone kommer ikke inn under sikkerhetsmessige hensyn eller vesentlige samfunnsinteresser. Med vesentlig samfunnsinteresse menes tungtveiende hensyn av nasjonal betydning. Søknaden må derfor vurderes opp mot om tiltaket strider mot verneformålet og om det påvirker verneverdiene nevneverdig.

I tillegg skal alle søknader som berører natur også vurderes etter de miljørettslige prinsippene i naturmangfoldlovens §§ 8 – 12, jfr. samme lovs § 7.

Verneområdestyret har i forvaltningsplanen lagt føringer på hvordan søknader om bruk av drone skal behandles:

«Bruk av droner omfattes ikke av lov om motorferdsel og kommer heller ikke under forbudet om lavtflyging i landskapsvernområdet, men i henhold til verneforskriftene skal unødvendig støy unngås. Bruk av motordrevet modellfly o.l. er ikke tillat. Drone er i denne sammenhengen å anse som et motordrevet modellfly og det er i utgangspunktet forbudt å bruke dette i landskapsvernområdet. Eventuell tillatelse til bruk av droner må vurderes etter naturmangfoldlovens § 48. Dispensasjon til bruk av drone skal avgrenses til tiltak av stor allmenn interesse eller konkret nytteverdi. Tiltak av stor allmenn interesse kan være produksjon av film i forbindelse med promotering av reiseliv, verneverdier eller nyhetsdekning, eller annen produksjon av film der en når et stort antall seere. Det innvilges ikke dispensasjon til bruk av drone for filming til privat bruk. Bruk av drone med stor nytteverdi kan være bruk i forbindelse med reindrift, landbruk, redningsoppdrag (og –øvelser), forskning og lignende. Omfanget av bruken må vurderes opp mot den samlede belastningen for fugle- og dyrelivet i perioder av året vil det være vanskeligere å få dispensasjon til bruk av drone. Dette gjelder særlig i hekke- og yngletiden, men også under myting og vår- og høsttrekk.»

Vurdering

Bruk av drone er blitt svært populært og dispensasjonene må avgrenses til tiltak av stor allmenn interesse eller konkret nytteverdi.

En enkelt elektrisk drone er knapt hørbar på litt avstand, men ved eventuell fri benyttelse vil droner i landskapsvernområdet kunne anses som støy. Det er også forskjellig hvordan mennesker oppfatter støy. Noen kan synes at synet av én drone er støy, mens andre er mer tolerant, og synes ikke at en drone er støy. I Lyngsalpan sin formålsparagraf er dette med tradisjonelt og enkelt friluftsliv trukket frem. Utstrakt bruk av droner kan ikke karakteriseres som tradisjonell og enkel bruk av verneområdet.

Verneområdestyret har gjennom to ulike spørreundersøkelser spurt publikum om hva de tenker om bruk av droner i verneområder. Det er stor enighet om at utstrakt bruk av droner ikke er ønskelig, og anses som en forstyrrelse.

En drone er også et fremmedelement som vil kunne forstyrre fugl og vilt, noe som er svært uheldig i hekke- og ynglesesongen. Fugl og dyr har bedre hørsel enn mennesker, og de vil unne oppfatte støy fra en drone annerledes enn mennesker. I Lyngsalpan er ikke fugle- og dyrelivet spesielt beskyttet, men naturmangfoldlovens § 6 om generell aktsomhetsplikt i forhold til at artene og deres genetiske mangfold ivaretas på lang sikt, og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Bruk av drone i dette tilfellet gjelder etter den mest hektiske hekke- og ynglesesongen. Man skal likevel bestrebe seg på å begrense bruk av drone i landskapsvernområde så mye som mulig, og det innvilges derfor ikke fri bruk av drone. Det kan også være fugl på næringssøk i området og det må i tilfelle settes et vilkår om at dronen tas ned dersom det oppdages fugl i nærheten av dronen.

Det var ikke vanlig at droner var «allemannseie» da vernet av Lyngsalpan ble vedtatt i 2004. Verneforskriftene er derfor ikke spesifisert med tanke på akkurat det. Modellfly og lignende er omtalt i verneforskriften. En drone bråker mindre enn et modellfly, og kan i mange tilfeller være et godt hjelpemiddel: Verneområdestyret har derfor i forvaltningsplanen lagt opp til at man kan benytte § 48 til å vurdere dispensasjon til bruk av drone til tiltak av stor allmenn interesse eller konkret nytteverdi. Tiltak av stor allmenn interesse kan være produksjon av film i forbindelse med promotering av reiseliv, verneverdier eller nyhetsdekning, eller annen produksjon av film der en når et stort antall seere. Det innvilges ikke dispensasjon til bruk av drone for filming til privat bruk. I dette tilfellet er det bruk av drone i en kort periode i 3 dager.

Formålet med flygingen er filming av bærekraftig bruk av området og området vil promoteres for mange seere og vil kunne være positivt for reiselivet i kommunene rundt Lyngsalpan. Alle kommunene i området ønsker å satse på bærekraftig turisme, og disse filmene vil bidra til å gjøre området enda mere kjent både i inn- og utland.

Kunnskapsgrunnlaget anses som godt nok til at søknaden kan behandles (NML § 8) og føre-var-prinsippet (NML §9) kommer derfor ikke til anvendelse.

§ 10. Økosystemtilnærming og samlet belastning og § 12 miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder Det er viktig å avgrense bruk av droner for filming i landskapsvernområdet til tiltak som kan være av allmenn interesse. Det kan ikke dispenseres til rent private tiltak som skaper uheldig presedens i og med at man kan vente mange lignende søknader til samme formål. Det kan være en fare for at man får flere søknader fra filmprodusenter, men hver enkelt sak skal vurderes og en dispensasjon i dette tilfellet skaper ikke en automatikk i dispensasjon i eventuelt senere søknader. Tiltaket medfører ikke miljøforringelse og nml. §11 blir derfor ikke vurdert som relevant. §12 gir føringer om miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder. Bruk av drone er mye mindre miljøbelastende enn andre motoriserte hjelpemiddel. Dette anses ikke særlig relevant i denne sammenhengen.

Konklusjon

På bakgrunn av vurderingen ovenfor kan søknaden om dispensasjon innvilges med gitte begrensinger.

Klageadgang:

Dette vedtaket kan påklages innen tre uker til Miljødirektoratet. Eventuell klage sendes til Lyngsalpan verneområdestyre. Klagen må inneholde opplysninger om hvilket vedtak som påklages, årsaken til klagen, hvilke endringer som ønskes og eventuelt andre opplysninger som kan ha betydning for vurdering av klagen

Med hilsen

Oddrun Merete Skjemstad
verneområdeforvalter
Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:
Statsforvalteren i Troms og Finnmark